

Seat No.	
-----------------	--

Principles of Mass Communication (230112101)

Time: 03:00 PM To 05:30 PM

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1 योग्य पर्याय निवडा.

12

- 1) टीव्हीच्या ग्राहकांना ---- असे म्हटले जाते.
 अ) श्रोता
 ब) वाचक
 क) वापरकर्ता
 ड) दर्शक
 - 2) कम्युनिस म्हणजे ----.
 अ) माहिती देणे
 ब) सामान्यीकरण
 क) जमात
 ड) यापैकी नाही
 - 3) अजेंडा सेटिंग हा शब्द ---- द्वारे तयार केलेला आहे.
 अ) मालकॉम मॅक आणि डोनाल्ड शॉ
 ब) मैल जे आणि स्कॉट
 क) ऑस्टमन आणि हार्टमॅन
 ड) यापैकी नाही
 - 4) संप्रषणाचे वर्तुळाकार प्रतिमान ---- ने विकसित केले.
 अ) शानन आणि विव्हर
 ब) हेराल्ड लास्वेल
 क) ओसगुड आणि श्रम
 ड) यापैकी नाही
 - 5) तोंडी संप्रषण ---- आहे.
 अ) सातत्य
 ब) खंडित
 क) आंशिक
 ड) अकस्मात
 - 6) खालीलपैकी कोणते जनमाध्यम साधन नाही.
 अ) रेडिओ
 ब) वृत्तपत्र
 क) टेलिफोन
 ड) इंटरनेट
 - 7) ---- द्वारे कल्टीवेशन सिद्धांत विकसित केला गेला.
 अ) जॉन डन
 ब) हेन्री
 क) जॉर्ज रॉबिनसन
 ड) जॉन मिल्टन
 - 8) चढत्या संज्ञापन प्रक्रियेत संदेशाचा प्रवाह ---- असतो.
 अ) खालून वर
 ब) वरून खाली
 क) समांतर
 ड) यापैकी नाही
 - 9) रेडिओ आणि टिव्ही ---- साठी उपयुक्त आहे.
 अ) जनसंवाद
 ब) गट संप्रेषण
 क) आत्म संप्रेषण
 ड) यापैकी नाही

- 10)** अरिस्टोटल मॉडेलमध्ये किती घटक आहेत.
- अ) सहा ब) पाच
क) चार ड) तीन
- 11)** हेराल्ड लासवेल चे प्रतिमान ——— मध्ये विकसित झाले.
- अ) 1940 अ) 1950
क) 1948 क) 1951
- 12)** खालीलपैकी कोणते जनमाध्यम साधन नाही.
- अ) रेडिओ ब) वृत्तपत्र
क) टेलिफोन ड) इंटरनेट

प्र.2 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार)

12

- अ) डान्स प्रतीमानाची रचना वर्णन करा.
- ब) अँरिस्टॉटलचे नीतीमूल्य म्हणजे काय ते विषद करा.
- क) औपचारिक आणि अनौपचारिक संवाद स्पष्ट करा.
- ड) अँरिस्टॉटलचे नीतीमूल्य म्हणजे काय ते विषद करा.
- इ) मौखिक आणि अमौखिक संवाद स्पष्ट करा.
- ई) व्यक्ति-व्यक्ति मधील संवाद म्हणजे काय याचे वर्णन करा.

प्र.3 टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

12

- अ) संवादाची वैशिष्ट्ये
ब) समूह संवाद
क) संज्ञापन आणि सामाजिकीकरण
ड) बुलेट सिद्धांत

प्र.4 सविस्तर प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक)

12

- अ) मौखिक आणि अमौखिक संवाद स्पष्ट करा.
ब) ऑसगूड आणि श्रम यांचे संवाद प्रतिमान स्पष्ट करा.

प्र.5 सविस्तर प्रश्नाचे उत्तर लिहा.

12

संवाद प्रक्रियेतील विविध टप्पे स्पष्ट करा.

Seat No.	
-----------------	--

Day & Date: Friday, 10-05-2024
Time: 03:00 PM To 05:30 PM

Max. Marks: 60

Q.1 Choose the Correct alternative.

12

- 1) Customer of the TV is called as _____.
a) Listener
b) Reader
c) User
d) Viewer
- 2) Communis means to _____.
a) Inform
b) Share
c) Community
d) None of these
- 3) The term Agenda setting is coined by _____.
a) Malcom Mac and Donald Shaw
b) Miles J and Scot
c) Ostman and Hartman
d) None of these
- 4) The circular model of communication developed by _____.
a) Shannon and weaver
b) Herold Lasswell
c) Osgood and schramm
d) None of these
- 5) Verbal communication is _____.
a) Continuous
b) Discontinuous
c) Partial
d) Untimely
- 6) Which one among there is not a mass media tool.
a) Radio
b) Newspaper
c) Telephone
d) Internet
- 7) Cultivation theory was developed by _____.
a) John Dunn
b) Henry
c) George Garbner
d) John Milton
- 8) In upword communication message flow from _____.
a) Bottom to top
b) Top to bottom
c) Horizontal
d) None of these
- 9) Radio and TV are useful for _____.
a) Mass communication
b) Group communication
c) Intra personal communication
d) None of these
- 10) How many Factors in Aristotle model.
a) Six
b) Five
c) Four
d) Three

- 11)** Harold Laswell's Model developed in _____.
a) 1940 b) 1950
c) 1948 d) 1951
- 12)** Which one among there is not a mass media tool
a) Radio b) Newspaper
c) Telephone d) Internet

Q.2 Write Short Answers. (Any Four)

12

- a) Describe the Structure of Dances model.
- b) What is Ethics according to Aristotle.
- c) Explain the formal and informal communication.
- d) What is Ethics according to Aristotle.
- e) Explain the verbal and non-verbal communication.
- f) Describe what is the Inter-Personal communication.

Q.3 Write Short Notes. (Any Two)

12

- a) Catachrestic of Communication
- b) Group communication
- c) Communication and socialization
- d) Bullet theory

Q.4 Write the detail Answer. (Any One)

12

- Explain the verbal and non-verbal communication.
- Explain the osggod and schramm circular model of communication.

Q.5 Write the detail Answer.

12

Explain the various stages in communication process.

Seat No.	
----------	--

Set P

M.A. (Mass Communication) (Semester - I) (New) (NEP CBCS)

Examination: March/April-2024

Theory Reporting & Editing (230112102)

Day & Date: Monday, 13-05-2024

Max. Marks: 60

Time: 03:00 PM To 05:30 PM

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

प्र.1 योग्य पर्याय निवडा.

12

- 1) बातमीचा शिरोभाग कशाचे नेतृत्व करतो?
 - अ) फोटोचे
 - ब) बातमीच्या आशयाचे
 - क) वृत्तपत्राचे
 - ड) जाहिरातीचे
- 2) स्तंभलेखकास काय म्हणतात?
 - अ) कॉलमिस्ट
 - ब) लेखक
 - क) कवी
 - ड) वार्ताहर
- 3) मुलाखत घेण्यापूर्वी खालीलपैकी कोणती पूर्वतयारी करावी?
 - अ) व्यक्तीची पुरेशी माहिती, विषयाचे ज्ञान, स्पष्ट आणि परिपूर्ण प्रश्न
 - ब) चांगला आहार, व्यायाम आणि योगासने
 - क) पूर्वग्रहदुषित प्रश्न
 - ड) यापैकी नाही
- 4) बातमी लेखन खालीलपैकी कशाच्या आधारे होऊ शकत नाही?
 - अ) प्रेस नोट
 - ब) भाषण
 - क) अहवाल
 - ड) अफवा
- 5) माहिती अधिकार कायदा भारतात कधी लागू झाला?
 - अ) 2005
 - ब) 1899
 - क) 1990
 - ड) यापैकी नाही
- 6) खालीलपैकी ई-कॉमर्सचे उदाहरण कोणते?
 - अ) ॲमेझॉन
 - ब) दैनिक लोकमत
 - क) आपले सरकार
 - ड) उज्ज्वला योजना
- 7) "अग्रलेखांचा बादशाह" अशी बिरुदावली खालीलपैकी कोणते संपादक वापरत असत?
 - अ) लोकमान्य टिळक
 - ब) नीलकंठ खाडिलकर
 - क) डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर
 - ड) महात्मा गांधी
- 8) वृत्तपत्र पेजिनेशनसाठी खालीलपैकी कोणते सॉफ्टवेअर वापरले जाते?
 - अ) इनडिझाईन
 - ब) इंड्युस
 - क) फिल्मोरा
 - ड) पिन्कल

- 9) वृत्तपत्रात जाहिरात निर्मितीसाठी खालीलपैकी कोणते सॉफ्टवेअर वापरले जाते?
- अ) प्रीमिअर ब) इंड्यूस
- क) फिल्मोरा ड) कोरल ड्राॅ
- 10) वॉटरगेट प्रकरण कोणत्या वृत्तपत्राने उघडकीस आणले?
- अ) लोकमत ब) वॉशिंग्टन पोस्ट
- क) सकाळ ड) द डॉन
- 11) अग्रलेख कोण लिहीत असतो?
- अ) मालक ब) वार्ताहर
- क) संपादक ड) जाहिरातदार
- 12) वृत्तपत्रीय भाषेत कॉपी म्हणजे काय?
- अ) बातमीचा मूळ ढाचा ब) गरम पेय
- क) विचार ड) यापैकी नाही

प्र.2 संक्षिप्त टिपा लिहा. (कोणत्याही चार)

12

- अ) न्यूज डेस्क
- ब) शैलिपुस्तिका
- क) न्युज प्लो
- ड) चित्रपट परीक्षण
- इ) फोटो फिचर
- ई) कृषी विषयक वार्ताकन

प्र.3 खालील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

12

- अ) अग्रलेख वाचकाच्या दृष्टीने किती महत्त्वाचे असतात? सविस्तर भाष्य करा.
ब) पेजिनेशनमध्ये शैलीपुस्तिका कशी उपयुक्त ठरते ते लिहा?
क) वृत्तपत्रातील न्यूज डेस्कचे प्रकार सांगून डेस्कची कार्यपद्धती सविस्तर लिहा?
ड) बातमीदारीत इंटरनेट किती उपयुक्त आहे ते लिहा?

प्र.4 खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा.

12

अग्रलेखाचे महत्त्व सांगून प्रकार लिहा?

किंवा

आधुनिक युगातील पत्रकारात कोणती कौशल्ये असावीत ते सविस्तर लिहा?

પ્ર.5 સવિસ્તર ઉત્તર લિહા.

12

संपादकीय विभागाची पदनिहाय संरचना सविस्तर विषद करा?

Seat No.	
----------	--

**M.A. (Mass Communication) (Semester - I) (New) (NEP CBCS) Examination:
March/April-2024**

Theory Reporting & Editing (230112102)

Day & Date: Monday, 13-05-2024

Max. Marks: 60

Time: 03:00 PM To 05:30 PM

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Multiple choice questions.

12

- 1) What leads the news?
 - a) Photo
 - b) News content
 - c) Newspaper
 - d) Advertising?
- 2) What is a column writer _____ is called?
 - a) Columnist
 - b) Writer
 - c) Poet
 - d) Negotiator
- 3) Which of the following should be prepared before the interview?
 - a) Adequate knowledge of the person, knowledge of the subject, clear and perfect questions
 - b) Good diet, exercise and yoga
 - c) Prejudicial questions
 - d) None of these
- 4) News writing cannot be based on which of the following?
 - a) Press Note
 - b) Speech
 - c) Report
 - d) Rumor
- 5) When did the Right to Information Act come into force in India?
 - a) 2005
 - b) 1899
 - c) 1990
 - d) None of these
- 6) Which of the following is an example of e-commerce?
 - a) Amazon
 - b) Daily Lokmat
 - c) Apale Sarkar
 - d) Ujwala Yojana
- 7) Which of the following editors used the title "Aglekhanacha Badhshah"?
 - a) Lokmanya Tilak
 - b) Neelkanth Khadilkar
 - c) Dr. Babasaheb Ambedkar
 - d) Mahatma Gandhi
- 8) Which of the following software is used for newspaper pagination?
 - a) Indesign
 - b) Edues
 - c) Filmora
 - d) Pinnacle
- 9) Which of the following software is used for advertisement in newspaper?
 - a) Premier
 - b) Edius
 - c) Filmora
 - d) Coral Draw
- 10) Which newspaper exposed the Watergate affair?
 - a) Lokmat
 - b) The Washington Post
 - c) Sakal
 - d) The Dawn

- 11)** Who writes the Editorial?
a) Owner
b) Correspondent
c) Editor
d) The Advertiser
- 12)** What is copy in newspaper parlance?
a) The original structure of the news
b) Hot Drink
c) Thought
d) None of these

Q.2 Write Short Answer. (Any Four)

12

- a) News Desk
- b) Style Book
- c) News Flow
- d) Movie Reviews
- e) Photo Feature
- f) Agricultural Reporting

Q.3 Answer the following questions. (Any Two)

12

- How important are editorials to readers? Comment in detail.
- Write how stylebook is useful in pagination?
- Describe the type of news desk in newspaper and write in detail the functioning of the desk?
- Write how internet is useful in journalism?

Q.4 Answer the following questions in details. (Any One)

12

- a) Write the type stating the importance of Editorial?
OR
b) Write in detail what skills a modern age journalist should have?

Q.5 Answer the following questions in details.

12

Explain in detail the post-wise structure of editorial department with responsibilities?

Seat No.	
-----------------	--

Theory Print Media (230112103)

Time: 03:00 PM To 05:30 PM

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

12

- 1) जेम्स ऑगस्टस हिकी यांच्याशी कोणते वृत्तपत्र संबंधित आहे?
अ) बंगाल राजपत्र ब) केसरी
क) मराठा ड) हरिजन
- 2) खालीलपैकी कोण वृत्तपत्राशी संबंधित राष्ट्रीय नेता नव्हता?
अ) टिळक ब) महात्मा गांधी
क) बेजामिन हॉर्निमन ड) कस्तुरीरंगा
- 3) कोणते वृत्तपत्र घोष बंधूंनी संबंधित आहे?
अ) अमृत बाजार पत्रिका ब) हिंदू
क) बॉम्बे क्रॉनिकल ड) स्टेट्समन
- 4) कोणते वृत्तपत्र रॉबर्ट नाइटशी संबंधित आहे?
अ) टाइम्स ऑफ इंडिया ब) स्टेट्समन
क) फ्री प्रेस जर्नल ड) हरिजन
- 5) बाळ शास्त्री जांभेकर हे संस्थापक म्हणून ओळखले जातात.
अ) दर्पण ब) लोकसत्ता
क) केसरी ड) ज्ञानप्रकाश
- 6) कोणत्या राज्यात दलित प्रेस सामाजिक चळवळीमध्ये अत्यंत महत्वाची आहे?
अ) महाराष्ट्र ब) बंगाल
क) पंजाब ड) गुजरात
- 7) आणीबाणीचा प्रेसवर काय परिणाम झाला?
अ) विस्तार ब) दडपशाही
क) सुधारणा ड) मुक्ती
- 8) कोणत्या व्यक्तीचा मराठी पत्रकारितेशी संबंध नाही?
अ) आचार्य अत्रे ब) कृष्णाजी त्र्यंबक रानडे
क) जवाहरलाल नेहरू ड) एस. एम. परांजपे
- 9) न. चि. केळकर यांचे योगदान खालीलपैकी कशाशी संबंधित आहे.
अ) लोकसत्ता ब) प्रभात
क) मराठा ड) केसरी

- 10)** कोणते मराठी वृत्तपत्र भाऊ महाजन यांच्याशी संबंधित आहे?
- अ) प्रभाकर ब) महाराष्ट्र टाईम्स
क) पुढारी ड) काळ
- 11)** कस्तुरीरंगा यांच्याशी कोणते वृत्तपत्र संबंधित होते?
- अ) हिंदू ब) अमृत बाजार पत्रिका
क) स्टेट्समन ड) बॉम्बे क्रॉनिकल
- 12)** "फ्री प्रेस जर्नल" या वृत्तपत्राची स्थापना कोणी केली?
- अ) एस. सदानंद ब) महात्मा गांधी
क) लाला लजपत राय ड) पंडित जवाहरलाल नेहरू

प्र.2 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार)

12

- अ) महाराष्ट्राच्या सामाजिक चळवळीत पत्रकारीतेची भूमिका
ब) बाळ गंगाधर टिळक
क) बहिष्कृत भारत
ड) अमृत बाजार पत्रिका (ABP)
इ) गोविंद कुंटे
ई) भाऊ महाजन

प्र.3 सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

12

- अ) स्वातंत्र्यानंतर पत्रकारीतेची बदलती भूमिका स्पष्ट करा?
 ब) राजा राम मोहन रॉय यांचे योगदान
 क) फोटो एडिटिंगचे तत्वे सांगा?
 ड) जिल्हा वृत्तपत्रांसमोरील आव्हाने

प्र.4 सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणताही एक)

12

- अ) बातम्यांचे प्रकार आणि वृत्त लेखनाची रचना लिहा?
ब) दोन राष्ट्रीय नेत्यांचे पत्रकारीतेतील योगदान लिहा?

प्र.5 प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा.

12

स्वातंत्र्य चळवळीतील मराठी वृत्तलेखाचे योगदान लिहा.

Seat No.	
----------	--

M.A. (Mass Communication) (Semester - I) (New) (NEP CBCS)
Examination: March/April-2024
Theory Print Media (230112103)

Day & Date: Wednesday, 15-05-2024
 Time: 03:00 PM To 05:30 PM

Max. Marks: 60

Instructions: 1) All questions are compulsory.
 2) All questions carry equal marks.

Q.1 Choose the Correct Alternative. (One mark each) 12

- 1) The which newspaper is associated with James Augustus Hicky?
 - a) Bengal Gazette
 - b) Kesari
 - c) Maratha
 - d) Harijan
- 2) Who among the following was NOT a National Leader associated with a newspaper?
 - a) Tilak
 - b) Mahatma Gandhi
 - c) Benjamin Horniman
 - d) Kasturi Ranga
- 3) Which newspaper is linked with the Ghose brothers?
 - a) Amrut Bazar Patrika
 - b) The Hindu
 - c) Bombay Chronicle
 - d) Statesman
- 4) Which newspaper is associated with Robert Knight?
 - a) Times of India
 - b) Statesman
 - c) Free Press Journal
 - d) Harijan
- 5) Bal Shastri Jambhekar is known for founding:
 - a) Darpan
 - b) Loksatta
 - c) Kesari
 - d) Dnyanprakash
- 6) Dalit Press is significant in the social movement of:
 - a) Maharashtra
 - b) Bengal
 - c) Punjab
 - d) Gujarat
- 7) The Emergency had what impact on the press?
 - a) Expansion
 - b) Suppression
 - c) Enhancement
 - d) Liberation
- 8) Which figure is NOT related to Marathi journalism?
 - a) Acharya Atre
 - b) Krishnaji Triambak Ranade
 - c) Jawaharlal Neharu
 - d) S. M. Paranjape
- 9) N. C. Kelkar's contribution is associated with:
 - a) Loksatta
 - b) Prabhat
 - c) Maratha
 - d) Kesari
- 10) Which Marathi Newspaper is connected with Bhau Mahajan?
 - a) Prabhakar
 - b) Maharashtra Times
 - c) Pudhari
 - d) Kal

- 11)** Which newspaper was associated with Kasturi Ranga?
a) The Hindu b) Amrut Bazar Patrika
c) Statesman d) Bombay Chronicle
- 12)** Who founded the newspaper "Free Press Journal"?
a) S. Sadanand b) Mahatma Gandhi
c) Lala Lajpat Rai d) Pandit Jawaharlal Nehru

Q.2 Write Short Answer. (Any Four)

12

- a) Role of press in social movement of Maharashtra
b) Bal Gangadhar Tilak
c) Bahishkrut Bharat
d) Amrut Bazar Patrika
e) Govind Kunte
f) Bhau Mahajan

Q.3 Write Short Notes. (Any Two)

12

- Explain the changing role of the press after independence?
- Contribution of Raja Ram Mohan Roy
- Principles of photo editing?
- The challenges faced by district newspapers

Q.4 Write the Detail Answer. (Any One)

12

- a) Write the contribution in Marathi journalism by Balshastrri Jambhekar?**

OR

- b) Write two national leaders' contributions to journalism?**

Q.5 Write the Detail Answer.

12

Write the Marathi newspaper contribution to the freedom movement?

Seat No.	
-----------------	--

RM Communication Research (230112105)

Time: 03:00 PM To 05:30 PM

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

12

- 1) आशय विश्लेषण हे ——— प्रकारचे संशोधन आहे.
अ) संभाव्यता ब) संख्यात्मक
क) कृती ड) यापैकी नाही
 - 2) संशोधन प्रक्रियेतील ——— ही पहिली पायरी आहे.
अ) साहित्याचा आढावा ब) उद्दिष्टे निश्चित करणे
क) समस्येची निवड ड) यापैकी नाही
 - 3) जेव्हा एखादे गृहीतक नकारात्मकपणे सांगितले जाते तेव्हा त्याला ——— म्हणतात.
अ) पर्यायी ब) नल्ल
क) गुंतागुंतीचे ड) यापैकी नाही
 - 4) एस.पी.एस.एस. ——— साठी वापरले जाते.
अ) तथ्यांचे विश्लेषण ब) यांत्रिकी चाचणी
क) नकाशे तयार करणे ड) यापैकी नाही
 - 5) ए.बी.सी.चा अहवाल ——— वर आधारित असतो.
अ) जाहिरात ब) जनसंपर्क
क) वितरण ड) यापैकी नाही
 - 6) निरीक्षण हे ——— प्रकारचे संशोधनाचे साधन आहे.
अ) गुणात्मक ब) संख्यात्मक
क) तात्पुरते ड) यापैकी नाही
 - 7) ——— हे मोठ्या समग्राने लहान प्रतिनिधित्व आहे.
अ) नमुना ब) तथ्ये
क) मुलाखत ड) यापैकी नाही
 - 8) इंटरनेटवरील माहिती ही तथ्यांची ——— स्त्रोत आहेत.
अ) प्राथमिक ब) दुय्यम
क) तृतीय ड) यापैकी नाही
 - 9) जनगणना संशोधनाची पद्धत ——— पद्धत आहे.
अ) गुणात्मक ब) संख्यात्मक
क) प्रायोगिक ड) यापैकी नाही

- 10)** जेव्हा संशोधक असे तथ्ये वापरतो, जी तथ्ये त्याने स्वतःच संग्रहित केलेली आहेत तेव्हा त्यास ——— म्हणतात.
- अ) प्राथमिक तथ्ये ब) दुय्यम तथ्ये
क) तृतीय तथ्ये ड) यापैकी नाही
- 11)** पीपल मीटरचा वापर ——— साठी केला जातो.
- अ) दूरचित्रवाणी संशोधन ब) इंटरनेट संशोधन
क) छापील माध्यम संशोधन ड) यापैकी नाही
- 12)** ——— हा गैर-संभाव्यता नमुन्याचा एक प्रकार आहे.
- अ) लॉटरी पद्धत ब) स्तरित पद्धत
क) बहुपायरी नमुना ड) स्नोबॉल

प्र.2 संक्षिप्त उत्तरे द्या. (कोणतेही चार)

12

- अ) दुय्यम तथ्ये म्हणजे काय?
ब) संशोधनाची ध्येय कोणती आहेत?
क) माहिती संकलनाच्या मुलाखतीच्या पद्धतीबद्दल लिहा.
ड) प्रश्नावलीवर सविस्तर टिप लिहा.
इ) संदर्भग्रंथ या विषयी लिहा.
ई) मुलाखतीच्या प्रश्नावलीचे प्रकार कोणते आहेत?

प्र.3 संक्षिप्त टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

12

- अ) संशोधन
ब) दूरचित्रवाणी संशोधन
क) छापील माध्यमांचे संशोधन
ड) गृहीतक

प्र.4 खालील पैकी एका प्रश्नाचे उत्तर द्या. (कोणताही एक)

12

- अ) संशोधनाच्या प्रकारांचे वर्णन करा. योग्य उदाहरणे द्या.
ब) संशोधन आराखड्याची संकल्पना स्पष्ट करा.

प्र.5 संशोधनाचे महत्त्व काय आहे?

12

Seat No.	
----------	--

M.A. (Semester - I) (New) (NEP CBCS) Examination: March/April -2024
MASS COMMUNICATION
Communication Research (230112105)

Day & Date: Friday, 17-05-2024
 Time: 03:00 PM To 05:30 PM

Max. Marks: 60

Instructions: 1) All questions are compulsory.
 2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Multiple Choice Questions.

12

- 1) Content analysis is _____ type of research.
 - a) Probability
 - b) Quantitative
 - c) Action
 - d) None of these
- 2) First step in the research process is _____.
 - a) Review of Literature
 - b) Setting objectives
 - c) Selection of problem
 - d) None of these
- 3) When a hypothesis is stated negatively it is called _____.
 - a) Alternative
 - b) Null
 - c) Complex
 - d) None of these
- 4) SPSS is used for _____.
 - a) Data analysis
 - b) Mechanical Test
 - c) Making Maps
 - d) None of these
- 5) ABC's report based on _____.
 - a) Advertising
 - b) Public Relation
 - c) Circulation
 - d) None of these
- 6) Observation is type _____ tool of research.
 - a) Qualitative
 - b) Quantitative
 - c) Tentative
 - d) None of these
- 7) _____ is a smaller representation of large whole.
 - a) Sample
 - b) Data
 - c) Interview
 - d) None of these
- 8) Information from internet are _____ sources of data.
 - a) Primary
 - b) Secondary
 - c) Tertiary
 - d) None of these
- 9) Census method of research is _____ method.
 - a) Qualitative
 - b) Quantitative
 - c) Experimental
 - d) None of these
- 10) When researcher uses the data, which is collected by himself is _____.
 - a) Primary data
 - b) Secondary data
 - c) Tertiary data
 - d) None of these
- 11) People meter is used for _____.
 - a) TV Research
 - b) Internet Research
 - c) Print Media Research
 - d) None of these

12) _____ is a type of non-probability sampling.

a) Lottery Method	b) Stratified Sampling
c) Multistage Sampling	d) Snowball

Q.2 Write short answers. (Any Four)

12

- a) What is secondary data?
- b) What are the aims of research?
- c) Write about the interview method of data collection.
- d) Write detail note on questionnaire.
- e) Write about bibliography.
- f) What are the types of interview schedules?

Q.3 Write short notes (Any Two)

12

- a) Research
- b) Television Research
- c) Print Media Research
- d) Hypothesis

Q.4 Answer any One of the following questions. (Any One)

12

- a) Describe types of research. Give suitable examples.
- b) Explain the concept of research design.

Q.5 What is the significance of research?

12

Seat No.	
-----------------	--

Principles of Mass Communication (MA23101)

Max. Marks: 80

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पुर्ण गुण दर्शवितात.

16

- 1) शब्दसंग्रह आणि व्याकरणाचे योग्य ज्ञान नसणे ही संप्रेषणामधील ---- अडथळा आहे.
अ) भाषिक
ब) तांत्रिक
क) मानसिक
ड) शारीरिक
- 2) टीव्ही चॅनेलमधील दोषांमुळे मंत्र्यांचे भाषण बऱ्याच प्रेक्षकांनी ऐकले नाही.
अ) वैयक्तिक अडथळा
ब) सामाजिक-आर्थिक अडथळा
क) यांत्रिक अडथळा
ड) यापैकी नाही
- 3) सामाजिक संदर्भाचे प्रतिमान ---- यांनी विकसित केले.
अ) जॉर्ज गरबर्नर
ब) विल्बर श्रम
क) शानन आणि व्हिवर
ड) न्यूकॉब
- 4) कर्जासाठी अर्ज करणे ---- चे उदाहरण आहे.
अ) ऊर्ध्वगामी संप्रेषण
ब) निम्नगामी संप्रेषण
क) क्षैतिज संप्रेषण
ड) कर्णरेषा संप्रेषण
- 5) संवादाची प्रक्रिया ---- शिवाय अपूर्ण आहे.
अ) प्रतिसाद
ब) मार्ईक
क) लोक
ड) चाहते
- 6) जो संदेश पाठवितो त्याला ---- म्हणतात.
अ) संदेश
ब) चॅनेल
क) प्राप्तकर्ता
ड) प्रेषक
- 7) चढत्या संज्ञापन प्रक्रियेत संदेशाचा प्रवाह ---- असतो.
अ) खालून वर
ब) वरून खाली
क) समांतर
ड) यापैकी नाही
- 8) प्रेषकाद्वारे कोड भाषांतर आणि स्पष्टीकरण प्रक्रियेस ---- म्हणतात.
अ) एन्कोडिंग
ब) डिकोडिंग
क) प्रेषक
ड) संदेश
- 9) संप्रेषण हा शब्द ---- शब्दावरून आला आहे.
अ) फ्रेंच
ब) ग्रीक
क) लॅटिन
ड) यातील नाही

- 10) टीव्हीच्या ग्राहकास — या नावाने संबोधले जाते.
 अ) श्रोता ब) वाचक
 क) वापरकर्ता ड) प्रेक्षक
- 11) गर्बनार सामान्य मॉडेल — मध्ये विकसित केले.
 अ) 1956 ब) 1957
 क) 1958 ड) 1959
- 12) Self-communication means _____.
 अ) Inter- Personal Communication
 ब) Intra- Personal Communication
 क) Group Communication
 ड) Mass Communication
- 13) संप्रेषणाचे अरिस्टोटेलियन मॉडेलमध्ये — नाही.
 अ) स्पीकर ब) भाषण
 क) श्रोते ड) अभिप्राय
- 14) मुद्याची निश्चिती हि पारिभाषिक संज्ञा यांनी केली.
 अ) माल्कम मॅककॉम्बज आणि डोनाल्ड शॉ
 ब) माईल्स आणि स्कॉट
 क) ऑस्टेमन आणि हार्टमन
 ड) यापैकी नाही
- 15) — मध्ये जनसंवादाचा आदर्श सिद्धांत प्रथम मांडण्यात आला.
 अ) 1963 ब) 1957
 क) 1956 ड) 1950
- 16) संप्रेषणाचे अरिस्टोटेलियन मॉडेलमध्ये — नाही.
 अ) स्पीकर ब) भाषण
 क) श्रोते ड) अभिप्राय

प्र.2 टिपा लिहा. (6 पैकी 4)

16

- अ) संवादाचे कार्य
 ब) जन माध्यम
 क) लोकशाहीवादी माध्यम सिद्धांत
 ड) एस एम आर प्रतिमान
 इ) सामाजिक जबाबदारी सिद्धांत
 ई) संवादातील अडथळे

प्र.3 खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (4 पैकी 2)

16

- अ) अरिस्टॉटलचे नीतीमूल्य म्हणजे काय ते विषद करा.
 ब) औपचारिक आणि अनौपचारिक संवाद स्पष्ट करा.
 क) आत्म संवाद म्हणजे काय याचे वर्णन करा.
 ड) डान्स प्रतीमानाची रचना वर्णन करा.

- प्र.4 प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (2 पैकी 1) 16
- अ) हेराल्ड लास्वेल यांचे संवाद प्रतिमान स्पष्ट करा.
- ब) मौखिक आणि अमौखिक संवाद स्पष्ट करा.
- प्र.5 सविस्तर प्रश्नाची उत्तरे लिहा. 16
- संज्ञापनाचे विविध प्रकार सांगून योग्य उदाहरणासह स्पष्ट करा.

Seat No.	
----------	--

Set **P**

**M.A. (Mass Communication) (Semester - I) (Old) (CBCS) Examination:
March/April-2024**

Principles of Mass Communication (MA23101)

Day & Date: Friday, 10-05-2024
Time: 03:00 PM To 06:00 PM

Max. Marks: 80

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Multiple choice questions

16

- 1) Lack of proper knowledge of vocabulary and grammar is the _____ barrier communication.
 - a) Language
 - b) Technical
 - c) Mental
 - d) Physical
- 2) Minister's speech could not be heard by a number of audience due to fault in TV channel it means _____.
 - a) Personal Barrier
 - b) Socio-Economical barrier
 - c) Mechanical barrier
 - d) None of these
- 3) _____ Develops the model of social references.
 - a) George Gerbner
 - b) Wilbur Schramm
 - c) Shannon & Weaver
 - d) Newcomb
- 4) Application for loan is the example of _____.
 - a) Upward communication
 - b) Downward communication
 - c) Horizontal communication
 - d) Diagonal communication
- 5) The process of communication is incomplete without _____.
 - a) Feedback
 - b) Mike
 - c) Public
 - d) Fans
- 6) The person who sends the message is called _____.
 - a) Message
 - b) Channel
 - c) Receiver
 - d) Sender
- 7) In upward communication message flow from _____.
 - a) Bottom to top
 - b) Top to bottom
 - c) Horizontal
 - d) None of these
- 8) The process of translation and interpretation of codes by the sender is called _____.
 - a) Encoding
 - b) Decoding
 - c) Sender
 - d) message
- 9) The word communications derived from the _____ word.
 - a) French
 - b) Greek
 - c) Latin
 - d) None of these
- 10) Customer of the TV is called as _____.
 - a) Listener
 - b) Reader
 - c) User
 - d) Viewer

- 11) Gerbner's general model developed in _____.
a) 1956 b) 1957
c) 1958 d) 1959
- 12) Self-communication means _____.
a) Inter- Personal Communication b) Intra- Personal Communication
c) Group Communication d) Mass Communication
- 13) In the Aristotelian model of communication _____ not found.
a) Speaker b) Speech
c) Audience d) Feedback
- 14) The term Agenda setting is coined by _____.
a) Malcom Mac and Donald Shaw b) Miles J and Scot
c) Ostman and Hartman d) None of these
- 15) _____ The ideal theory of mass communication was first proposed.
a) 1963 b) 1957
c) 1956 d) 1950
- 16) In the Aristotelian model of communication _____ not found.
a) Speaker b) Speech
c) Audience d) Feedback

Q.2 Write short answer. (Any 4 out of 6)

16

- a) Functions of communication
- b) Mass Media
- c) Democratic Media theory
- d) SMRC Model
- e) Social Responsibility theory
- f) Communication Barrier

Q.3 Answer the following question. (Any 2 out of 4)

16

- What is Ethics according to Aristotle.
- Explain the formal and informal communication.
- Describe what is the Intra-Personal communication.
- Describe the Structure of Dances model.

Q.4 Answer the following questions in details. (Any 1 out of 2)

16

- Explain the Harold Laswell's model of communication.
- Explain the verbal and non-verbal communication.

Q.5 Answer the following questions in details.

16

Explain the various types of the communication with suitable examples.

Seat No.	
-----------------	--

Electronic Media (Radio & TV (230112201)

Time: 11:00 AM To 01:30 PM

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

12

- 1) खालीलपैकी कोणते खासगी एफएम केंद्र नाही?
अ) रेडिओ मिर्ची
ब) रेडिओ सिटी
क) रेडिओ सोलापूर
ड) टोमॅटो एफएम
- 2) पहिला रेडिओ क्लब कुठे सुरू झाला?
अ) मुंबई
ब) सातारा
क) सोलापूर
ड) सांगली
- 3) कम्युनिटी रेडिओची मालकी कोणाकडे असते?
अ) सरकार
ब) समूह
क) कंपनी
ड) यापैकी नाही
- 4) रेडिओ जिंगल म्हणजे?
अ) रेडिओ केंद्राची ओळख धून
ब) गीत, संगीताचा मिलाफ
क) ब्रँडिंग घटक
ड) वरील सर्व
- 5) सिग्नेचर ट्यून म्हणजे काय?
अ) पत्रकाराची सही
ब) कार्यक्रमाच्या सुरुवातीला आणि शेवटी वाजणारी धून
क) चित्रपट संगीत
ड) यापैकी नाही
- 6) ओ. बी. व्हॅनचे पूर्णरूप काय आहे?
अ) आऊटडोअर ब्रॉडकास्टिंग व्हॅन
ब) ओव्हर ब्रॉडकास्टिंग व्हॅन
क) ऑनलाईन ब्रॉडकास्टिंग व्हॅन
ड) यापैकी नाही
- 7) दूरदर्शनची वृत्तवाहिनी कोणती?
अ) डीडी न्यूज
ब) डीडी किसान
क) एबीपी माझा
ड) यापैकी नाही
- 8) आकाशवाणीचे ब्रीदवाक्य काय आहे?
अ) सत्यम शिवम सुंदरम
ब) चला जग जिकूया
क) बहुजन हिताय बहुजन सुखाय
ड) यापैकी नाही

- 9) घटनास्थळावर जाऊन रेकॉर्ड केलेल्या आकाशवाणीसाठी बामती सादरीकरणास काय म्हणतात?
- अ) रूपक ब) नभोनाट्य
- क) भाषण ड) न्यूजरील
- 10) खालीलपैकी कोणते दृक-श्राव्य माध्यम नाही?
- अ) यू-ट्यूब ब) टी. व्ही.
- क) चित्रपट ड) रेडिओ
- 11) मोर्स कोड खालीलपैकी कशात वापरला जातो?
- अ) संगणक ब) टेलिग्राफ
- क) टीव्ही ड) यापैकी नाही
- 12) एफ. एम. चे पूर्णरूप कोणते?
- अ) फायनान्स मिनिस्टर ब) फ्रिक्वेन्सी मॅनेजमेंट
- क) फ्रिक्वेन्सी मॉड्युलेशन ड) यापैकी नाही

प्र.2 संक्षिप्त टिपा लिहा. (कोणत्याही चार)

12

- अ) प्रसारभारती
ब) व्हिज्युअल इफेक्ट्स
क) नागरिक पत्रकारिता
ड) ओ. बी. व्हॅन
इ) सोप ऑपेरा
ई) माहिती समाज

प्र.3 खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

12

- अ) आकाशवाणीवरील कार्यक्रमांची माहिती लिहा?
 ब) व्हाईस ओव्हर आर्टिस्टचे महत्त्व लिहा?
 क) दूरचित्रवाणी पत्रकारितेसाठी आवश्यक कौशल्ये लिहा?
 ड) मीडिया कन्व्हर्जन्स काय आहे ते सांगून त्याचे फायदे लिहा.

प्र.4 खालीलपैकी कोणत्याही एक प्रश्नाचे उत्तरे लिहा.

12

- अ) आकाशवाणीचा उगम, विकास आणि वाटचाल यावर सविस्तर लिहा?
- किंवा
- ब) प्रसार भारतीची स्थापना का झाली ते सांगून संरचना आणि उद्दिष्ट्ये सविस्तर लिहा?

પ્ર.5 સવિસ્તર ઉત્તર લિહા.

12

वृत्तवाहिनीमधील इनपुट आणि आऊटपुट विभागाची माहिती द्या.

Seat No.	
-----------------	--

Day & Date: Thursday, 09-05-2024
Time: 11:00 AM To 01:30 PM

Max. Marks: 60

Q.1 Multiple Choice questions

12

- Page 3 of 4

- 10)** Which of the following is not an audio-visual medium?
 - a) YouTube
 - b) TV
 - c) Film
 - d) Radio
- 11)** Morse code is used in which of the following?
 - a) Computer
 - b) Telegraph
 - c) T.V.
 - d) None of these
- 12)** What is the full form of FM?
 - a) Minister of Finance
 - b) Frequency Management
 - c) Frequency Modulation
 - d) None of these

Q.2 Write short answer. (Any Four)

12

- a) Prasarbharati
- b) Visual Effects
- c) Citizen Journalism
- d) O.B. Van
- e) Soap Opera
- f) Information Society

Q.3 Answer the following question. (Any Two)

12

- Write information about programs on AIR?
- Write the importance of Voice Over Artist?
- Write the skills required for Television Journalism?
- What is Media Convergence and write its benefits?

Q.4 Answer the following questions in details (Any One)

12

Write in detail on Origin, Development and Progress of Akashvani?

OR

Explain in detail the structure and objectives of Prasar Bharati stating why it was established?

Q.5 Answer the following question in details.

12

Explain Input and Output Department in News Channel?

Seat No.	
-----------------	--

Advertising and Branding (230112202)

2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

12

- 1) ——— गरज ही सर्वात मूलभूत आहे.
अ) सुरक्षा गरज
क) आदराची गरज
ब) शारीरिक गरज
ड) यापैकी नाही
- 2) सध्या जाहिरातीचे सर्वात वेगाने वाढणारे माध्यम म्हणजे ———.
अ) नियतकालिक
क) समाज माध्यम
ब) दूरचित्रवाणी
ड) यापैकी नाही
- 3) खासदाराची जाहिरात ——— जाहिरातीचा प्रकार आहे.
अ) शैक्षणिक
क) औद्योगिक
ब) राजकीय
ड) यापैकी नाही
- 4) ——— हे जाहिरातीचे उद्देश नाही.
अ) विचलित करणे
क) संवाद साधणे
ब) माहिती देणे
ड) यापैकी सर्व
- 5) जास्त निर्मिती खर्च ——— मध्ये येतो.
अ) वृत्तपत्र जाहिरात
क) पोस्टर्स
ब) टी.व्ही. जाहिरात
ड) यापैकी नाही
- 6) ——— हे माध्यम अशिक्षित लोकांसाठी उपयुक्त आहे.
अ) वृत्तपत्रे
क) पोस्टर्स
ब) रेडिओ
ड) यापैकी नाही
- 7) व्हिडिओ जाहिराती ——— वरती पोस्ट केल्या जाऊ शकतात.
अ) युट्युब
क) फेसबुक
ब) व्हाट्सएप
ड) यापैकी सर्व
- 8) ——— हे बँडिंगमध्ये सामील आहे.
अ) लोगो
क) नाव
ब) रचना
ड) यापैकी नाही

- 9) ए.एस.सी.आय. ची स्थापना ——— साली झाली.
 अ) 1988 ब) 1986
 क) 1985 ड) यापैकी नाही
- 10) जाहिरात संस्थेमध्ये क्रिएटिव्ह डायरेक्टर ——— विभागाचा भाग असतो.
 अ) विपणन ब) निर्मिती विभाग
 क) वित्त विभाग ड) यापैकी नाही
- 11) ——— हे जाहिरातीमधील घटक आहे.
 अ) शीर्षक ब) मजकूर
 क) दोन्ही अ आणि ब ड) यापैकी नाही
- 12) ——— हे ऍडव्हर्टायझिंग स्टँडर्ड कौन्सिल ऑफ इंडियाचे अध्यक्ष आहेत.
 अ) सुभाष रस्तोगी ब) सुभाष शर्मा
 क) सौगता गुप्ता ड) यापैकी नाही

प्र.2 संक्षिप्त उत्तरे द्या. (कोणतेही चार)

12

- अ) ब्रँड म्हणजे काय?
 ब) पाठपुरवठा जाहिरात म्हणजे काय?
 क) भारतीय जाहिरात मानांकन परिषदेच्या भुमिके बद्दल लिहा.
 ड) लक्षित प्रेक्षक म्हणजे काय?
 इ) AIDA प्रतिमान स्पष्ट करा.
 ई) जाहिरातीचे फायदे कोण-कोणते आहेत?

प्र.3 संक्षिप्त टिपा लिहा. (कोणतेही दोन)

12

- अ) जाहिरातीच्या व्याख्या
 ब) जाहिरातीचा इतिहास
 क) प्रचारात्मक मिश्र
 ड) जाहिरात मोहिम

प्र.4 खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा.

12

- अ) ग्राहक वर्तन म्हणजे काय? मास्लोचा ग्राहक वर्तन सिद्धांत स्पष्ट करा.
 ब) जाहिरातीमधील सक्रीय व्यक्ती स्पष्ट करा.

प्र.5 जाहिरातीचे प्रकार कोण-कोणते आहेत उदाहरणांसह स्पष्ट करा.

12

Seat No.	
----------	--

Set **P**

M.A. (Mass Communication) (Semester - II) (New) (NEP CBCS)
Examination: March/April-2024
Advertising and Branding (230112202)

Day & Date: Saturday, 11-05-2024
 Time: 11:00 AM To 01:30 PM

Max. Marks: 60

Instructions: 1) All questions are compulsory.
 2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Multiple Choice Questions.**12**

- 1) _____ need is the most basic.
 - a) Safety need
 - b) Physiological need
 - c) Esteem need
 - d) None of these
- 2) Nowadays the fastest growing medium of advertising is _____.
 - a) Magazine
 - b) Television
 - c) Social Media
 - d) None of These
- 3) Advertisement of Member of Parliament is _____ kind of advertisement.
 - a) Educational
 - b) Political
 - c) Industrial
 - d) None of these
- 4) _____ is not the objective of an advertisement.
 - a) To Distract
 - b) To Inform
 - c) To Communicate
 - d) All of these
- 5) High production cost is involved in _____.
 - a) Newspaper Ad
 - b) TV Ad
 - c) Posters
 - d) None of these
- 6) _____ media is useful for illiterate people.
 - a) News Papers
 - b) Radio
 - c) Posters
 - d) None of These
- 7) Video ads can be posted on _____.
 - a) YouTube
 - b) WhatsApp
 - c) Facebook
 - d) All of These
- 8) _____ involves in branding.
 - a) Logo
 - b) Design
 - c) Name
 - d) All of these
- 9) ASCI was established in _____ year.
 - a) 1988
 - b) 1986
 - c) 1985
 - d) None of These
- 10) Creative director is part of _____ department of AD agency.
 - a) Marketing
 - b) Production Department
 - c) Finance Department
 - d) None of these
- 11) _____ is an element of an advertisement.
 - a) Title
 - b) Body Copy
 - c) Both a) and b)
 - d) None of these

- 12) _____ is the chairman of Advertising Standard Council of India.
- a) Subhash Rastogi
 - b) Subhash Sharma
 - c) Suagata Gupta
 - d) None of these

Q.2 Write Short Answers. (Any Four out of Six)

12

- a) What is brand?
- b) What is advocacy advertising?
- c) Write about the role of advertising standard council of India.
- d) What is target audience?
- e) Explain AIDA model.
- f) What are the benefits of advertising?

Q.3 Write Short Notes. (Any Two out of Four)

12

- a) Definitions of Advertising
- b) History of Advertising
- c) Promotional Mix
- d) Advertising Campaign

Q.4 Answer the following questions. (Any One out of Two)

12

- a) What is Consumer Behavior? Explain Maslow's theory of Consumer Behavior.
- b) Explain active participants in advertising.

Q.5 What are the types of advertisement explain with examples?

12

Seat No.	
----------	--

Set P

M.A. (Mass Communication) (Semester - II) (New) (NEP CBCS)

Examination: March/April-2024

Public Relations & Corporate Communication (230112203)

Day & Date: Tuesday, 14-05-2024

Max. Marks: 60

Time: 11:00 AM To 01:30 PM

- सूचना :** 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1 योग्य पर्याय निवडा.

12

- 1) ——— यांनी सर्वप्रथम जनसंपर्कासाठी पब्लिक रिलेशन्स कौन्सिल हा शब्द वापरला.
अ) एडवर्ड एल बर्नाज ब) शानन विवर
क) लास्वेल ड) यापैकी नाही
- 2) भारतात जनसंपर्काची सुरुवात ——— नंतर झाली.
अ) दुसऱ्या महायुद्धानंतर ब) पहिल्या महायुद्धानंतर
क) स्वातंत्र्य मिळाल्यानंतर ड) यापैकी नाही
- 3) चांगले करा व चांगले केलेले सांगा हे ——— चे मूलमंत्र आहे.
अ) जनसंपर्क ब) कार्पोरेट
क) संवाद ड) यापैकी नाही
- 4) कार्पोरेट हा शब्द मूळ लॅटिन ——— पासून बनला आहे.
अ) कार्पोस ब) बॉडी
क) फोर्म ड) यापैकी नाही
- 5) ——— च्या दशकात कार्पोरेट संवाद ही संकल्पना अस्तित्वात आली.
अ) 1970 ब) 1950
क) 1092 ड) यापैकी नाही
- 6) पब्लिक रिलेशन सोसायटी ऑफ इंडिया ची स्थापना ——— मध्ये झाली.
अ) 1958 ब) 2004
क) 1970 ड) यापैकी नाही
- 7) उत्पादन अयशस्वी ठरवणे हा आपत्तीचा ——— प्रकार आहे.
अ) नैसर्गिक ब) मानव निर्मित
क) आर्थिक ड) यापैकी नाही
- 8) कॉर्पोरेट संवादात ——— संवादाचा समावेश होतो.
अ) बाह्य ब) अंतर्गत
क) अ आणि ब दोन्ही ड) यापैकी कोणतेही नाही
- 9) जो माणूस कंपनीच्या वतीने बोलतो त्याला ——— म्हणतात.
अ) सार्वजनिक वक्ता ब) प्रवक्ता
क) बचावकर्ता ड) यापैकी कोणतेही नाही

- 10)** भारतातील सर्वात पहिला जनसंपर्क अधिकारी ——— यांनी नेमला.
- अ) टाटा समूह ब) मंत्रालय
क) एन जी ओ ड) भारतीय रेल्वे
- 11)** पत्रकारपरिषदेत वितरणासाठी तयार केलेले प्रेस रीलिझ, माहिती असलेले फोल्डर ——— म्हणून ओळखले जाते.
- अ) प्रेससंक्षिप्त ब) पत्रकार प्रकाशन
क) मीडिया-किट ड) यापैकी नाही
- 12)** कॉर्पोरेट हा शब्द ——— शब्दापासून बनला आहे.
- अ) लॅटिन ब) ग्रीक
क) पर्शियन ड) फ्रेंच

प्र.2 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार)

12

- अ) जनसंपर्काचे महत्त्व यावर चर्चा करा.
- ब) राजकीय जनसंपर्क यावर भाष्य करा.
- क) व्यवस्थापनात्मक संवादाचे महत्त्व विषद करा.
- ड) पी आर ची जबाबदारी विषद सांगा.
- इ) जनसंपर्क प्रक्रिया स्पष्ट करा.
- ई) कॉर्पोरेट सामाजिक जबाबदारी चे महत्त्व यावर चर्चा करा.

प्र.3 टिपा लिहा. (कोणतेही दोन)

12

- अ) आपत्तीचे प्रकार
ब) कार्पोरेट जाहिरात
क) ई-जनसंपर्क
ड) विपणन संवाद

प्र.4 सविस्तर प्रश्नाची उत्तरे लिहा. (कोणताही एक)

12

- अ) कॉर्पोरेट संवादाच्या कार्याची चर्चा करा.
ब) कॉर्पोरेट संवादातील महत्त्वाची साधने स्पष्ट करा.

प्र.5 सविस्तर प्रश्नाचे उत्तर लिहा.

12

जनसंपर्काची महत्त्वाची साधने समजावून सांगा.

Seat No.	
----------	--

Set **P**

M.A. (Mass Communication) (Semester - II) (New) (NEP CBCS)
Examination: March/April-2024
Public Relations & Corporate Communication (230112203)

Day & Date: Tuesday, 14-05-2024
 Time: 11:00 AM To 01:30 PM

Max. Marks: 60

Instructions: 1) All questions are compulsory.
 2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Choose correct alternative.**12**

- 1) _____ First used the term Public Relations Council for public relations.
 a) Edward L. Bernaz b) Shannon Vivar
 c) Laswell d) None of these
- 2) Public relations in India started after _____.
 a) After World War II b) After the World War I
 c) After gaining independence d) None of these
- 3) Do good and say good is the motto of _____.
 a) Public relations b) Corporate
 c) Communication d) None of these
- 4) The word corporate is derived from the original Latin _____.
 a) Corpus b) Body
 c) Form d) None of these
- 5) _____ Concept of corporate communication came into existence in the decade.
 a) 1970 b) 1950
 c) 1092 d) None of these
- 6) Public Relations Society of India established in _____.
 a) 1958 b) 2004
 c) 1970 d) None of these
- 7) Determining product failure is a _____ type of disaster.
 a) Natural b) Man-made
 c) Economic d) None of these
- 8) Corporate communication consists _____ communication.
 a) External b) Internal
 c) Both A and B d) None of these
- 9) The person who speaks on behalf of company is known as _____.
 a) Public Speaker b) Spokesperson
 c) Defender d) None of these
- 10) Appointed by the first public relations officer in India _____.
 a) Tata Group b) Ministry
 c) NGO d) Indian Railways
- 11) Information folder, containing press release prepared for distribution in press conference is known as _____.
 a) Press Brief b) Press Release
 c) Media-Kit d) None of these

- 12)** The word corporate is derived from the word _____.
a) Latin b) Greek
c) French d) Persian

Q.2 Write short answers (Any Four) **12**

- Discuss the importance of the Public Relations.
- Comment on the political Public Relations.
- State the importance of Management communication.
- State the responsibility of PR.
- Explain the process of Public Relations.
- Discuss the importance of the corporate social responsibility.

Q.3 Write short Notes. (Any Two) **12**

- a) Types of Disaster
- b) Corporate Advertisement
- c) E- Public Relations
- d) Marketing Communication

Q.4 Write the detail answer. (Any one) 12

- a) Discuss the functions of corporate communication.
- b) Explain the important tools of corporate communication.

Q.5 Write the detail answer. 12

Explain the important tools of Public Relations.

Seat No.	
-----------------	--

Day & Date: Thursday, 09-05-2024
Time: 11:00 AM To 02:00 PM

Max. Marks: 80

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1 योग्य पर्याय निवडा

16

- 1) भारतीय प्रथम खासगी मालकीचे हिंदी दूरदर्शन चॅनेल आहे ----
अ) झी टीव्ही
ब) सोनी टीव्ही
क) ई टीव्ही
ड) यापैकी नाही
- 2) आय.सी.टी. म्हणजे ----
अ) इन्फोर्मेशन कम्युनिकेशन टेक्नोलॉजी
ब) इन्फोर्मेशन कॉमन टेक्नोलॉजी
क) इंटरनेट कम्युनिकेशन
ड) यापैकी नाही
- 3) एफएम स्टेशनची प्रसारण क्षमता केवळ ---- पर्यंत आहे.
अ) 25 किमी
ब) 40 किमी
क) 100 किमी
ड) 200 किमी
- 4) ए.बी.सी. वृत्तपत्राच्या ---- चे मोजमाप करते.
अ) वाचकवर्ग
ब) खप
क) महसूल
ड) यापैकी नाही
- 5) प्रसारण विषय ---- अंतर्गत आहे.
अ) राज्य यादी
ब) संघ यादी
क) एकत्रित यादी
ड) यापैकी नाही
- 6) ---- यांस आधुनिक व्यवस्थापनाचा जनक म्हणून ओळखले जाते.
अ) हेनरी फायोल
ब) जोहान्स गुटनबर्ग
क) जेम्स ऑस्टिन
ड) विल्लीयम करि
- 7) इ एन जी चे पुनरूप ----
अ) इलेक्ट्रॉनिक न्यु गोइंग
ब) इलेक्ट्रॉनिक न्यु गेनिंग
क) इलेक्ट्रॉनिक न्यु गॅथेरिंग
ड) यापैकी नाही
- 8) फ्रिक्वेन्सी ---- मध्ये मोजतात.
अ) बाईट
ब) किलो हर्ट्झ
क) अल्ट्रा फोर्म्स
ड) डेसिबल
- 9) इलेक्ट्रॉनिक सिग्नलची शक्ती वाढवते.
अ) मॉड्युलेशन
ब) सिंक्रोनाइझेशन
क) एम्प्लिफिकेशन
ड) डबिंग

- 10) ——— हे सोलापूरातील खाजगी रेडिओ केंद्र आहे.
 अ) रेडिओ गोल्ड ब) बिग एफ.एम
 क) रेडिओ मिर्ची ड) यापैकी नाही
- 11) जर्नलिसम भाषेत पिक्सच अर्थ ———.
 अ) फोटो ब) पिक्सेल
 क) प्रोमो ड) झलक
- 12) माध्यम व्यवस्थापन हे ——— आहे.
 अ) कला आणि शास्त्र ब) शास्त्र आणि तंत्रज्ञान
 क) कला आणि तथ्य ड) यापैकी नाही
- 13) पॉप अप जाहिरात ——— संबंधित आहे.
 अ) वृत्तपत्र ब) मासिक
 क) रेडिओ ड) इंटरनेट
- 14) ——— याने कामाच्या विभाजनाचे तत्व विकसित केले.
 अ) हेनरी फेयोल्ड ब) हेनरी गुलिक
 क) हेनरी क्लार्क ड) हेनरी टेलर
- 15) मोडेम आहे ———
 अ) नाट्य ग्रुप ब) एक्सपोर्ट पोलिसी
 क) संगणक नेटवर्किंग ड) एफएम
- 16) ऑल इंडिया रेडिओ ——— वर्षात आकाशवाणी म्हणून नामांकित झाले.
 अ) 3 ऑक्टोबर 1957 ब) 5 जानेवारी 1960
 क) 1 फेब्रुवारी 1970 ड) 15 ऑगस्ट 1947

प्र.2 टिपा लिहा. (कोणत्याही चार)

16

- अ) माध्यम मालकी
 ब) रेडिओचे प्रकार
 क) माध्यम अभिसरण
 ड) मायक्रोफोन
 इ) रेडीओ प्रसारण
 ई) वेब पोर्टल

प्र.3 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

16

- अ) व्यवस्थापन म्हणजे काय आणि व्यवस्थापनाचे कार्य परिभाषित करा.
 ब) व्यवस्थापनाचे फायदे काय आहेत?
 क) टेलिव्हिजनमधील अँकरच्या जबाबदारीवर चर्चा करा.
 ड) भारतातील वृत्तपत्रांच्या मालकीची पद्धत स्पष्ट करा.

प्र.4 विस्तारीत उत्तरे लिहा. (कोणताही एक)

16

- अ) माध्यमांची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

किंवा

- ब) ऑनलाइन माध्यमांचे वर्णन करा आणि कोणत्याही दोन ऑनलाइन न्यूज पोर्टलची तुलना करा.

प्र.5 विस्तारीत उत्तर लिहा.

16

- रेडिओ कार्यक्रम निर्मितीच्या विविध टप्प्यांचे वर्गीकरण करा.

Seat No.	
-----------------	--

- 12)** Media management is _____.
a) Art and Science
b) Science and Technology
c) Art and Fact
d) None of these
- 13)** Pop-up advertisement related to
a) Newspaper
b) Magazine
c) Radio
d) Internet
- 14)** Who developed the principle of division of work _____.
a) Henry Fayol
b) Henry Gulick
c) Henry Clark
d) Henry Taylor
- 15)** Modem is _____.
a) Theatre group
b) Export Policy
c) Computer networking
d) FM
- 16)** All India Radio nominated as Aakashvani in ____ year.
a) 3 Oct 1957
b) 5 Jan 1960
c) 1 Feb 1970
d) 15 Aug 1947

Q.2 Write short answer. (Any Four)

16

- Media Ownership
- Types of Radio
- Media Convergence
- Microphones
- Radio Broadcasting
- Web Portal

Q.3 Answer the following questions. (Any Two)

16

- Define what is Management and the function of Management.
- What are the benefits of Management.
- Discuss the responsibility of Anchor in television.
- Explain the Newspapers ownership pattern in India.

Q.4 Answer the following questions in details. (Any One)

16

- a)** Explain the characteristics of Media.

OR

- b) Describe online media and compare any two online news portals critically.**

Q.5 Answer the following question in details.

16

Classify the different stages of the radio program production.

Seat No.	
-----------------	--

Communication Research (MA23202)

Max. Marks: 80

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

16

- 1) एखादया संशोधकाला शहरी भागातील विशिष्ट राजकीय पक्षाच्या शक्यतांचा अभ्यास करण्यात रस असतो. तर, त्याने अभ्यासासाठी कोणत्या साधनाला प्राधान्य द्यावे?

अ) रेटिंग स्केल	ब) मुलाखत
क) प्रश्नावली	ड) वेळापत्रक
- 2) सामाजिक संशोधनाची प्रमुख मर्यादा ----

अ) वस्तुनिष्ठता	ब) अप्रत्याशितता
क) मर्यादित संसाधने	ड) वरील सर्व
- 3) ---- हा संशोधनाचे प्राथमिक स्त्रोत आहे.

अ) सर्वेक्षण	ब) पुस्तके
क) वेबसाइट	ड) यापैकी काहीही नाही
- 4) एबीसी ---- संशोधनावर आधारित अहवाल प्रकाशित करते.

अ) जाहिरात	ब) वितरण
क) जनसंपर्क	ड) यापैकी काहीही नाही
- 5) वय हे ---- चलाचा प्रकार आहे.

अ) परायत्त	ब) स्वायत्त
क) सह संबंध	ड) पर्यायी
- 6) जेव्हा समग्राची माहिती ---- असते तेव्हा स्नोबॉल सॅम्पलिंग उपयुक्त ठरते.

अ) अज्ञात	ब) मोठ्या संख्येने
क) जनरल	ड) विशिष्ट
- 7) प्रायोगिक संशोधनात प्रक्रिया आवश्यक नाही.

अ) निरीक्षण	ब) नियंत्रण
क) फेरफार	ड) आशय विश्लेषण
- 8) एस. पी. एस. एस. ---- साठी वापरले जाते.

अ) तथ्य विश्लेषण	ब) उत्तर चाचणी
क) आशय विश्लेषण	ड) तथ्य संकलन

- 9) संशोधन अंतर शोधण्यासाठी ---- उपयुक्त आहे.
 अ) तथ्य संकलन ब) समस्या निर्धारण
 क) साहित्याचा आढावा ड) उद्दिष्टे ठरवणे
- 10) गैर-संभाव्यता नमुना ---- ला म्हणतात.
 अ) कोटा नमुना ब) एककपुंज नमुना
 क) पद्धतशीर नमुना ड) स्तरीत यादृच्छिक नमुना
- 11) पगार हा ---- चलाचा प्रकार आहे.
 अ) परायत्त ब) स्वायत्त
 क) सह संबंध ड) पारंपारिक
- 12) इंडियन रीडरशिप सर्वेक्षण संशोधनात ---- सामील आहे.
 अ) दर्शक संख्या ब) श्रोते
 क) वाचकवर्ग ड) नाते
- 13) बार्क ही एक संस्था ---- चे मोजमाप व्यवस्थापित करते.
 अ) यू.एस.पी ब) जी.आर.पी.
 क) टी.आर.पी. ड) बी.एस.पी.
- 14) जेव्हा समग्र ---- असतो तेव्हा यादृच्छिक नमुना उपयुक्त ठरतो.
 अ) उपयोजित ब) मर्यादित
 क) मोठ्या संख्येने ड) यापैकी काहीही नाही
- 15) खालीलपैकी ---- संशोधन पद्धत नाही.
 अ) सर्वेक्षण ब) ऐतिहासिक
 क) निरीक्षण ड) तात्त्विक
- 16) प्रायोगिक उपचार स्थिती प्राप्त करणारा गट ---- गट आहे.
 अ) नियंत्रण ब) अपक्ष
 क) प्रायोगिक ड) वर्णनात्मक

प्र.2 संक्षिप्त टिपा लिहा. (कोणत्याही चार)

16

- अ) साहित्याचा आढावा
 ब) संशोधनाच्या मर्यादा
 क) मुद्रित माध्यम संशोधन
 ड) मुलाखतीचे प्रकार
 इ) आशय विश्लेषण
 ई) व्यष्टी अध्ययन पद्धत

प्र.3 खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

16

- अ) संभाव्यता नमुना पद्धती विषद करा.
 ब) गृहितक म्हणजे काय? गृहितकांच्या प्रकारांचे वर्णन करा.
 क) सर्वेक्षण आणि मुलाखत यांच्यात फरक करा.

- प्र.4 उत्तरे तपशीलावर द्या. (कोणतेही एक) 16
- अ) तथ्य म्हणजे काय? तथ्य संकलनाच्या पद्धती काय आहेत?
- ब) विविध गुणात्मक संशोधन पद्धतींचे वर्णन करा. योग्य उदाहरणे द्या.
- प्र.5 500 शब्दांत उत्तर द्या. 16
- जाहिरात संशोधन म्हणजे काय? त्याचे उपयोग काय?

Seat No.	
----------	--

Set **P**

**M.A. (Mass Communication) (Semester - II) (Old) (CBCS) Examination:
March/April-2024
Communication Research (MA23202)**

Day & Date: Saturday, 11-05-2024
Time: 11:00 AM To 02:00 PM

Max. Marks: 80

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) All questions carry equal marks.

Q.1 Choose correct alternative.**16**

- 1) A researcher is interested in studying the prospects of a particular political party in an urban area. So, what tool should he prefer for the study?
 - a) Rating Scale
 - b) Interview
 - c) Questionnaire
 - d) Schedule
- 2) Major limitation of social research is _____.
 - a) Objectivity
 - b) Unpredictability
 - c) Limited resources
 - d) All of these
- 3) _____ is primary source of research.
 - a) Survey
 - b) Books
 - c) Website
 - d) None of these
- 4) ABC publishes report based on _____ research.
 - a) Advertising
 - b) Circulation
 - c) PR
 - d) None of these
- 5) Age is _____ type of variable.
 - a) Dependent
 - b) Independent
 - c) Co relational
 - d) Alternative
- 6) The snowball sampling is useful when the universe is _____.
 - a) Unknown
 - b) In large number
 - c) General
 - d) Specific
- 7) Process not needed in experimental research is _____.
 - a) Observation
 - b) Controlling
 - c) Manipulation
 - d) Content Analysis
- 8) SPSS is used for _____.
 - a) Data Analysis
 - b) Post test
 - c) Content Analysis
 - d) Data Collection
- 9) _____ is useful to find research gap.
 - a) Data Collection
 - b) Defining the Problem
 - c) Review of Literature
 - d) Setting Objectives
- 10) Which one is called non-probability sampling?
 - a) Quota sampling
 - b) Cluster sampling
 - c) Systematic sampling
 - d) Stratified random sampling

- 11) Salary is ____ type of variable.
a) Dependent
b) Independent
c) Co-relational
d) Traditional
- 12) Indian Readership Survey involved in ____ research.
a) Viewership
b) Listenership
c) Readership
d) Relationship
- 13) BARC is an organization which manages measurement of ____.
a) USP
b) GRP
c) TRP
d) BSP
- 14) The random sampling is useful when the universe is ____.
a) Applied
b) Limited
c) In large number
d) None of these
- 15) Which of the following is not the method of Research?
a) Survey
b) Historical
c) Observation
d) Philosophical
- 16) A group that receive the experimental treatment condition is ____ group.
a) Control
b) Independent
c) Experimental
d) Descriptive

Q.2 Write Answer. (Any Four)

16

- a) Review of Literature
- b) Limitations of Research
- c) Print Media Research
- d) Types of Interviews
- e) Content analysis
- f) Case Study Method

Q.3 Write Answers. (Any Two)

16

- Mention probability sampling methods.
- What is Hypothesis. Describe types of hypothesis.
- Differentiate between survey and interview.

Q.4 Give Answers in detail. (Any One)

16

- a) What is data? What are the methods of data collection?
- b) Describe various qualitative research methods. Give suitable examples.

Q.5 Give Answers in 500 words.

16

What is advertising research? What are its uses?

Seat No.	
-----------------	--

Electronic Media (Radio and Television) (MA23205)

Max. Marks: 80

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पुर्ण गुण दर्शवितात.

16

- 1) भारतीय चित्रवाणीवरील पहिली कौटुंबिक मालिका (सोप ऑपेरा) कोणती?
अ) हमलोग
ब) बुनियाद
क) मालगुडी डेज
ड) काय सांगशील ज्ञानदा
- 2) भारतातील कोणती दूरचित्रवाणी वाहिनी सर्वाधिक लोकसंख्येपर्यंत पोहोचते?
अ) ए.बी.पी.माझा
ब) स्टार प्लस
क) ई-टिव्ही
ड) दूरदर्शन
- 3) आकाशवाणी व दूरदर्शन स्वायत्तताबाबत कोणी शिफारस केली?
अ) प्रसार भारती
ब) महाराष्ट्र सरकार
क) फिल्म डिव्हिजन
ड) यापैकी नाही
- 4) टी.व्ही. पत्रकारितेत स्ट्रॅंजरचा अर्थ काय?
अ) अर्धवेळ वार्ताहर
ब) पूर्णवेळ वार्ताहर
क) संपादक
ड) यापैकी नाही
- 5) आकाशवाणीवरील शेतकऱ्यांसाठीचा कार्यक्रम कोणता?
अ) माझ घर, माझ शेत
ब) वनिता विश्व
क) बालसभा
ड) यापैकी नाही
- 6) 'ऐलतीर-पैलतीर' हा आकाशवाणी कार्यक्रम खालीलपैकी कोणासाठी आहे?
अ) ज्येष्ठ नागरिकांसाठी
ब) तरुणांसाठी
क) बालकांसाठी
ड) यापैकी नाही
- 7) खालीलपैकी कोणते माध्यम प्रामुख्याने ग्राहकनिर्मित आशयावर चालते?
अ) वृत्तपत्रे
ब) सोशल मीडिया
क) टी.व्ही.
ड) चित्रपट
- 8) 'माणदेश तरंग वाहिनी' हे काय आहे?
अ) महिलांकडून चालविला जाणारा कम्प्युनिटी रेडिओ
ब) वृत्तपत्र
क) राजकीय पक्ष
ड) यापैकी नाही

- 9) खालीलपैकी कोणते नभोवाणीचे व्याकरणशास्त्रीय घटक ठरू शकतात?
 अ) शब्द उच्चारण, निशब्दता, स्वरनियमन
 ब) सौंदर्य, पोशाख
 क) नभोनाट्य, रूपक
 ड) यापैकी नाही
 - 10) माध्यम अभ्यासात "ब्रॉडकास्टिंग" हा शब्द कोठून आला आहे?
 अ) माहिती तंत्रज्ञान
 ब) केंद्र सरकार
 क) भौतिकशास्त्र
 ड) शेती
 - 11) टेलिव्हिजनच्या पडद्यावरील दृश्ये कशी तयार होतात?
 अ) रंगांपासून
 ब) वेव्हापासून
 क) रेषांपासून
 ड) पिक्सलपासून
 - 12) ग्यानवाणी हे रेडिओ स्टेशन कोणत्या विद्यापीठाचे आहे?
 अ) सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
 ब) मुंबई विद्यापीठ
 क) इंदिरा गांधी राष्ट्रीय मुक्त विद्यापीठ
 ड) यापैकी नाही
 - 13) अमीन सयानी हे कशाशी संबंधित आहेत?
 अ) रेडिओ निवेदक
 ब) वृत्तपत्र
 क) चित्रपट
 ड) यापैकी नाही
 - 14) स्टार टिव्हीचे मालक कोण आहेत?
 अ) रुपर्ट मर्डोक
 ब) नरेंद्र मोदी
 क) राजीव खांडेकर
 ड) यापैकी नाही
 - 15) टी. आर.पी. चे पूर्णरूप काय?
 अ) टेलिव्हिजन रेटिंग पॉइंट्स
 ब) टेलिव्हिजन रेटिंग प्रोग्राम
 क) टेलिव्हिजन रेटिंग प्रोसेस
 ड) यापैकी नाही
 - 16) रिफ्लेक्टरचा वापर केव्हा होतो?
 अ) चित्रीकरणापूर्वी
 ब) संपादनावेळी
 क) चित्रीकरणावेळी
 ड) संपादनापूर्वी

प्र.2 संक्षिप्त टीपा लिहा. (कोणत्याही चार)

- अ) डिबेट शो
ब) लक्षित प्रेक्षक
क) व्हिज्युअलायझेशन
ड) माणदेश तरंग वाहिनी
इ) एफ.एम
ई) वेब रेडिओ

- प्र.3 खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. 16**
- अ) आकाशवाणीच्या लोकप्रियतेची चर्चा करा?
 - ब) वृत्तवाहिन्यांत व्हिज्युअल्सचे असलेले महत्त्व लिहा?
 - क) ग्यानवाणीचे शिक्षण विकासातील योगदान लिहा?
 - ड) माहिती, शिक्षण, मनोरंजनात दूरदर्शनचे महत्त्व विषद करा?
- प्र.4 खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. 16**
- अ) प्रसार भारतीची उद्दिष्टे सांगा? दूरदर्शनासाठी काय फायदे झाले ते लिहा?
किंवा
 - ब) दूरचित्रवाणीमध्ये वापरल्या जाणाऱ्या नवतंत्रज्ञानाची माहिती लिहा?
- प्र.5 सविस्तर उत्तर लिहा. 16**
- वृत्तवाहिनीतील इनपुट आणि आउटपुट हेड पदाचे महत्त्व आणि जबाबदाऱ्या सांगा?

Seat No.	
----------	--

- 10) Where does the word "Broadcasting" come from in media studies?
a) Information Technology b) Central Government
c) Physics d) Agriculture
- 11) How are the scenes created on the television screen?
a) From colors b) From waves
c) From lines d) From pixels
- 12) Gyanwani radio station belongs to which university?
a) Savitribai Fule University of Pune
b) University of Mumbai
c) Indira Gandhi National Open University
d) None of this
- 13) What is Amin Sayani related to?
a) Radio Anchor b) Newspaper
c) The Film d) None of this
- 14) Who own Star TV?
a) Rupert Murdoch b) Narendra Modi
c) Rajiv Khandekar d) None of these
- 15) What is the full form of T.R.P.?
a) Television Rating Points b) Television Rating Program
c) Television Rating Process d) None of these
- 16) When is the reflector used?
a) Before Shooting b) During editing
c) During Shooting d) Before editing

Q.2 Write Short Answer. (Any Four)**16**

- a) Debit show
- b) Target Audience
- c) Visualization
- d) Mandesh Tarang Vahini
- e) F.M.
- f) Web Radio

Q.3 Answer the following Questions. (Any Two)**16**

- a) Discuss the popularity of Akashwani?
- b) Write the importance of visuals in news channels?
- c) Write the contribution of Gyanvani in education development?
- d) Explain the importance of television in information, education and entertainment?

Q.4 Answer the following Questions in details. (Any one)**16**

- a) State the objectives of Prasar Bharati? Write what are the benefits for Doordarshan?

OR

- b) Write about the new technology used in Television?

Q.5 Answer the following Question in details.**16**

Explain the importance and responsibilities of input and output head position in news channel?

Seat No.	
-----------------	--

Corporate Communication and Event Management (MA23301)

Max. Marks: 80

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1 योग्य पर्याय निवडा.

16

- 1) ——— मध्ये पब्लिक रिलेशन्स हा शब्द प्रथमच अमेरिकन रेल्वे इयर बुक मध्ये वापरण्यात आला.
अ) 1897 ब) 1987
क) 1957 ड) 1955
- 2) ——— यांनी सर्वप्रथम जनसंपर्कासाठी पब्लिक रिलेशन्स कौन्सिल हा शब्द वापरला.
अ) एडवर्ड एल बर्नाज ब) शानन विवर
क) लास्वेल् ड) यापैकी नाही
- 3) ——— यांनी सर्वप्रथम जनसंपर्क सिद्धांताचा वापर केला.
अ) आय व्ही ली ब) शानन विवर
क) लास्वेल् ड) यापैकी नाही
- 4) ——— यांनी जनसंपर्क शास्त्राची तत्वे मांडली.
अ) आय व्ही ली ब) शानन विवर
क) लास्वेल् ड) यापैकी नाही
- 5) भारतात जनसंपर्काची सुरुवात ——— नंतर झाली.
अ) दुसऱ्या महायुद्धा नंतर ब) पहिल्या महायुद्धा नंतर
क) स्वातंत्र्य मिळाल्यानंतर ड) यापैकी नाही
- 6) सेन्ट्रल पब्लिसिटी बोर्ड ची स्थापना ——— ने केली.
अ) भारत सरकार ब) अमेरिका
क) चीन ड) यापैकी नाही
- 7) चांगले करा व चांगले केलेले सांगा हे ——— चे मूलमंत्र आहे.
अ) जनसंपर्क ब) कार्पोरेट
क) संवाद ड) यापैकी नाही
- 8) माहिती तंत्रज्ञानाच्या युगात प्रत्येकालाच ——— ची गरज आहे.
अ) माहिती ब) सेवा
क) जाहिरात ड) यापैकी नाही

- 9) ---- च्या दशकात कार्पोरेट संवाद ही संकल्पना अस्तित्वात आली.
 अ) 1970 ब) 1950
 क) 1092 ड) यापैकी नाही
- 10) कार्पोरेट हा शब्द मूळ लॅटिन ---- पासून बनला आहे.
 अ) कार्पोस ब) बॉडी
 क) फोर्म ड) यापैकी नाही
- 11) ब्रँड मधील ग्राहक विश्वास ---- म्हणून ओळखला जातो.
 अ) ब्रँड निष्ठा ब) ब्रँड न्यायबुद्धी
 क) ब्रँड ड) यापैकी नाही
- 12) ---- हे बोधचिन्हाचे प्रकार आहेत.
 अ) आयकॉन ब) कॉम्बिनेशन मार्क
 क) लेटर मार्क ड) यापैकी नाही
- 13) ---- हा कॉर्पोरेट संवादाचा भाग आहे.
 अ) प्रचार ब) जाहिराती
 क) प्रसिद्धी ड) वरील सर्व
- 14) पब्लिक रिलेशन सोसायटी ऑफ इंडिया ची स्थापना ---- मध्ये झाली.
 अ) 1958 ब) 2004
 क) 1970 ड) यापैकी नाही
- 15) आयपीआरए ---- वर्षात स्थापित झाले.
 अ) 1955 ब) 2004
 क) 1970 ड) यापैकी नाही
- 16) आजकाल ---- हे प्रतिमान जास्त प्रचलित आहे.
 अ) प्रमाणबद्ध ब) अप्रमाणबद्ध
 क) जन माहिती ड) यापैकी नाही

प्र.2 टिपा लिहा. (कोणतेही चार)

16

- अ) कार्पोरेट संवाद
 ब) जनसंपर्कासाठी लिखाण
 क) ई-जनसंपर्क
 ड) कार्पोरेट संवादाची उद्दिष्ट
 इ) कार्पोरेट संवादाची गरज
 ई) कार्पोरेट जाहिरात

प्र.3 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

16

- अ) डिजिटल जनसंपर्क यावर भाष्य करा.
 ब) पी आर ची जबाबदारी विषद करा.
 क) कॉर्पोरेट संवादाची साधने समजावून सांगा.
 ड) जनसंपर्क प्रक्रिया स्पष्ट करा.

- प्र.4 सविस्तर प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणताही एक) 16
अ) आपत्तीचे प्रकार यावर चर्चा करा.
किंवा
ब) कॉर्पोरेट संवादातील महत्त्वाचे घटक स्पष्ट करा.
- प्र.5 सविस्तर प्रश्नाची उत्तरे लिहा. 16
कॉर्पोरेट सामाजिक जबाबदारीचे महत्त्व यावर चर्चा करा.

Seat No.	
-----------------	--

Corporate Communication and Event Management (MA23301)

Max. Marks: 80

- Instructions:** 1) All questions are compulsory.
2) All questions carry equal marks.

16

- 11) The consumer trust in a brand is known as _____.
a) Brand loyalty
b) Brand equity
c) Brand
d) None of these
- 12) _____ is a type of logo.
a) Icon
b) Combination Mark
c) Letters Mark
d) None of these
- 13) _____ is the part of corporate communication.
a) Propaganda
b) Advertisement
c) Publicity
d) Above All
- 14) Public Relations Council of India established in _____.
a) 1958
b) 2004
c) 1970
d) None of these
- 15) IPRA established in _____ year
a) 1955
b) 2004
c) 1970
d) None of these
- 16) _____ is the more popular PR model nowadays.
a) Symmetric
b) Asymmetric
c) Public information
d) None of these

Q.2 Write short answer. (Any Four)

16

- Corporate Communication
- PR writing
- E- Public Relations
- Objectives of corporate communication
- Need of Corporate Communication
- Corporate Advertisement

Q.3 Answer the following questions. (Any Two)

16

- Comment on the Digital Public Relations.
- State the responsibility of PR.
- Explain the tools of corporate communication.
- Explain the process of Public Relations.

Q.4 Answer the following question in detail. (Any One)

16

- a) Discuss on the Types of Disaster.**

OR

- b)** Explain the important element of corporate communication.

Q.5 Answer the following questions in details.

16

Discuss the importance of the corporate social responsibility.

Seat No.	
-----------------	--

Development Communication (MA23302)

Max. Marks: 80

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पुर्ण गुण दर्शवितात.

16

- 1) खेडा प्रकल्प कोणत्या राज्यात सुरू झाला?
अ) महाराष्ट्र ब) राजस्थान
क) गुजरात ड) आसाम
- 2) कृषी आणि ग्रामीण विकासासाठी कोणती संस्था अर्थसहाय्य पुरवते?
अ) महाराष्ट्र बँक ब) नाबार्ड
क) जनता बँक ड) यापैकी नाही
- 3) आरोग्य विकास विषयक काम करणारी जागतिक पातळीवरील संस्था कोणती?
अ) इंडियन मेडिकल असोशिएशन ब) आरोग्यम धनसंपदा
क) जागतिक आरोग्य संघटना ड) यापैकी नाही
- 4) एफएओ चे पूर्णरूप कोणते?
अ) फूड अँड अॅग्रीकल्चर ऑर्गनायझेशन
ब) फिश अँड अप्ल ऑर्गनायझेशन
क) फॉरेन अँड अॅकेडेमिक ऑर्गनायझेशन
ड) यापैकी नाही
- 5) युएनडीपी चे पूर्णरूप कोणते?
अ) युनायटेड नेशन्स डेव्हलपमेंट प्रोग्राम
ब) युनिक नॉन डेव्हलपमेंट प्रोग्राम
क) युनिफॉर्म नेम डेव्हलपमेंट प्रोग्राम
ड) यापैकी नाही
- 6) भारतातील पंचायती राजचे जनक म्हणून कोणाला ओळखले जाते?
अ) महात्मा गांधी ब) बळवंत राय मेहता
क) लॉर्ड रिपन ड) यापैकी नाही
- 7) NGO चे पूर्ण रूप आहे.
अ) नॅशनल गव्हर्निंग ऑर्गनायझेशन ब) नॉन गवर्नमेंटल ऑर्गनायझेशन
क) नॉन गवर्नमेंटिंग ऑर्गनायझेशन ड) नॅशनल गवर्नमेंटल ऑर्गनायझेशन

- 8) विकास पत्रकारितेच्या अंमलबजावणीचा एक महत्वाचा भाग ——— तयार करण्यावर भर देतो.

अ) ग्राहक	ब) नागरिक
क) वस्तू	ड) भावनिकता

9) डेव्हलपमेंट सपोर्ट कम्युनिकेशनचा सराव ही ——— प्रक्रिया आहे.

अ) बहु-क्षेत्रीय	ब) एक-क्षेत्रीय
क) द्वि-क्षेत्रीय	ड) त्रि-क्षेत्रीय

10) संयुक्त राष्ट्राने ——— ही प्रमुख संस्था म्हणून संप्रेषणासाठी जबाबदार असणे अनिवार्य केले आहे.

अ) युनेस्को	ब) युनिसेफ
क) डब्ल्यूटीओ	ड) डब्ल्यू एच ओ

11) ——— हा वर्तणुकीतील बदलासाठी निर्णायक आहे.

अ) आंतरवैयक्तिक संवाद	ब) परस्पर संवाद
क) मेटा कम्युनिकेशन	ड) गैर-मौखिक संवाद

12) विकासासाठीच्या संप्रेषणामध्ये FAO च्या कार्याचे प्राथमिक लक्ष ——— मध्ये आहे.

अ) ग्रामीण भाग	ब) शहरी भाग
क) महानगर स्तर	ड) महानगरपालिका स्तर

13) मनरेगा म्हणजे काय?

अ) महात्मा राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी कायदा
ब) महात्मा गांधी राष्ट्रीय नियमित रोजगार हमी कायदा
क) महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी कायदा
ड) महात्मा गांधी राष्ट्रव्यापी ग्रामीण रोजगार हमी कायदा

14) खालीलपैकी कोणता टेलिव्हिजन प्रकल्प भारतात विकास आणण्याशी संबंधित आहे?

अ) खेडा संज्ञापन प्रकल्प	ब) युवावाणी
क) मूव्हर्स आणि शेकर्स	ड) यापैकी नाही

15) 'डेव्हलपमेंट कम्युनिकेशन' ही संज्ञा ——— यांनी तयार केली होती.

अ) डॅनियल लर्नर	ब) नोरा क्वेब्रल
क) डब्ल्यू. डब्ल्यू. रोस्टो	ड) कार्ल मार्क्स

16) 'डेव्हलपमेंट सपोर्ट कम्युनिकेशन' हा शब्द ——— यांनी सादर केला होता.

अ) विल्बर श्रॅम	ब) एव्हरेट रॉजर्स
क) एस्काइन चाइल्डर्स	ड) पॉल बारन

- प्र.2 संक्षिप्त टिपा लिहा. (कोणतेही चार) 16
- अ) शैक्षणिक विकास संज्ञापन
 - ब) झाबुआ प्रकल्प
 - क) ग्यानवाणी
 - ड) शाश्वत विकास
 - इ) कृषी नियतकालिसाठी वार्ताकन
 - ई) लोकसंख्यावाढ
- प्र.3 खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या. (कोणतेही दोन) 16
- अ) NAITI आयोगाची रचना आणि उद्दिष्टे लिहा.
 - ब) ग्रामीण विकासात पंचायत राज संस्थांचे योगदान काय आहे ते सविस्तर लिहा?
 - क) खेडा प्रकल्पाच्या यशस्वीतेची सविस्तर माहिती द्या.
 - ड) विकास संज्ञापनात समुदाय रेडिओ योगदान देतात का? उदाहरणांसह लिहा?
- प्र.4 खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा . 16
- अ) भारतीस विकास सिद्धांत सांगून गांधीवादी सिद्धांताची माहिती द्या?
किंवा
 - ब) कृषी पत्रकारितेत दैनिक अँग्रोवनचे योगदान विषद करा?
- प्र.5 सविस्तर उत्तर लिहा. 16
- शाश्वत विकास उद्दिष्टे कोणती आहेत त्याची सविस्तर माहिती द्या?

Seat No.	
----------	--

Set **P**

**M.A. (Mass Communication) (Semester - III) (New) (CBCS) Examination:
March/April -2024
Development Communication (MA23302)**

Day & Date: Monday, 13-05-2024
Time: 11:00 AM To 02:00 PM

Max. Marks: 80

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) All questions carry equal marks.

Q.1 Multiple choice questions.**16**

- 1) Kheda project was started in which state?
 - a) Maharashtra
 - b) Rajasthan
 - c) Gujarat
 - d) Assam
- 2) Which organization provides financial assistance for agriculture and rural development?
 - a) Bank of Maharashtra
 - b) NABARD
 - c) Janata Bank
 - d) None of this
- 3) Which is a world class organization working on health development?
 - a) Indian Medical Association
 - b) Arogyam Dhan sampada
 - c) World Health Organization
 - d) None of this
- 4) What is the full form of FAO?
 - a) Food and Agriculture Organization
 - b) Fish and Apple Organization
 - c) Foreign and Academic Organization
 - d) None of these
- 5) What is the full form of UNDP?
 - a) United Nations Development Programme
 - b) Unique Non Development Programme
 - c) Uniform Name Development Programme
 - d) None of theses
- 6) Who is known as the Father of Panchayati Raj in India?
 - a) Mahatma Gandhi
 - b) Balwant Rai Mehta
 - c) Lord Ripon
 - d) None of the above
- 7) Full form of NGO is ____
 - a) National Governing Organization
 - b) Non Governmental Organization
 - c) Non Governing Organization
 - d) National Government Organization
- 8) A significant part of implementing development journalism emphasizes on framing audiences as:
 - a) Consumers
 - b) Citizens
 - c) Commodities
 - d) Emotional
- 9) The practice of Development Support Communication is a ____ process.
 - a) Multi-Sectoral
 - b) Uni- Sectoral
 - c) Bi- Sectoral
 - d) Tri- Sectoral

- 10) United Nations mandated _____ as the principal organization to be responsible for communication.
a) UNESCO
b) UNICEF
c) WTO
d) WHO
- 11) _____ in development communication is decisive for behavioral change.
a) Intrapersonal communication
b) Interpersonal communication
c) Meta communication
d) Non verbal communication
- 12) The primary focus of FAO's work in communication for development lies in _____.
a) Rural areas
b) Urban areas
c) Metropolitan level
d) Municipal level
- 13) MNREGA stands for?
a) Mahatma National Rural Employment Guarantee Act
b) Mahatma Gandhi National Regular Employment Guarantee Act
c) Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee Act
d) Mahatma Gandhi Nation-wide Rural Employment Guarantee Act
- 14) Which of the following is a television project related to bringing development in India?
a) Kheda Communication Project
b) Yuva Vani
c) Movers & Shakers
d) None of the above
- 15) The term 'Development Communication' was coined by:
a) Daniel Lerner
b) Nora Quebral
c) W. W. Rostow
d) Karl Marx
- 16) The term 'Development Support Communication' was introduced by _____.
a) Wilbur Schramm
b) Everett Rogers
c) Erskine Childers
d) Paul Baran

Q.2 Write short answer. (Any Four)

16

- Educational Development Communication
- Jhabua Project
- Gyanwani
- Sustainable Development
- Reporting for an Agricultural magazine
- Population growth

Q.3 Answer the following questions. (Any Two)

16

- Write the structure and objectives of NITI Aayog?
- Write in detail what is the contribution of Panchayat Raj institutions in rural development?
- Give detailed information about the success of Kheda Project?
- Does community radio contribute to development awareness? Write with examples?

Q.4 Answer the following question in detail. (Any One)

16

- a)** Explain Gandhian theory by stating Indian development theory?
OR
b) Describe the contribution of Dainik Agrowon to agriculture journalism?

Q.5 Answer the following questions in details.

16

Explain in detail what are sustainable development goals (SDGs)?

Seat No.	
-----------------	--

Radio Journalism and Production (MA23305)

Max. Marks: 80

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पुर्ण गुण दर्शवितात.

16

- 1) मनोरंजक स्वरूपात माहितीचे सादरीकरण कशाद्वारे होते?
अ) भाषण
ब) रूपक
क) बातमी
ड) यापैकी नाही
- 2) आकाशवाणीवरील शेतकऱ्यांसाठीचा कार्यक्रम कोणता?
अ) माझं घर, माझं शेत
ब) वनिता विश्व
क) बालसभा
ड) यापैकी नाही
- 3) 'ऐलतीर-पैलतीर' हा आकाशवाणी कार्यक्रम खालीलपैकी कोणासाठी आहे?
अ) ज्येष्ठ नागरिकांसाठी
ब) तरुणांसाठी
क) बालकांसाठी
ड) यापैकी नाही
- 4) खालीलपैकी कोणते माध्यम प्रामुख्याने ग्राहकनिर्मित आशयावर चालते?
अ) वृत्तपत्रे
ब) सोशल मीडिया
क) टी.व्ही.
ड) चित्रपट
- 5) 'माणदेश तरंग वाहिनी' हे काय आहे?
अ) महिलांकडून चालविला जाणारा कम्युनिटी रेडिओ
ब) वृत्तपत्र
क) राजकीय पक्ष
ड) यापैकी नाही
- 6) खालीलपैकी कोणते नभोवाणीचे व्याकरणशास्त्रीय घटक ठरू शकतात?
अ) शब्द उच्चारण, निशब्दता, स्वरनियमन
ब) सौंदर्य, पोशाख
क) नभोनाट्य, रूपक
ड) यापैकी नाही
- 7) माध्यम अभ्यासात "ब्रॉडकास्टिंग" हा शब्द कोठून आला आहे?
अ) माहिती तंत्रज्ञान
ब) केंद्र सरकार
क) भौतिकशास्त्र
ड) शेती

- 8) ग्यानवाणी हे रेडिओ स्टेशन कोणत्या विद्यापीठाचे आहे?
 अ) सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
 ब) मुंबई विद्यापीठ
 क) इंदिरा गांधी राष्ट्रीय मुक्त विद्यापीठ
 ड) यापैकी नाही
- 9) अमीन सयानी हे कशाशी संबंधित आहेत?
 अ) रेडिओ निवेदक
 ब) वृत्तपत्र
 क) चित्रपट
 ड) यापैकी नाही
- 10) एखाद्या विषयावर तीनपेक्षा अधिक व्यक्तींनी एकमेकांशी केलेला संवाद म्हणजे ———?
 अ) भांडण
 ब) नभोवाणी चर्चा
 क) निवेदन
 ड) यापैकी नाही
- 11) रेडिओ मुलाखत कार्यक्रम प्रकारचे उदाहरण कोणते?
 अ) दिलखुलास
 ब) मन की बात
 क) दंगल
 ड) यापैकी नाही
- 12) उत्स्फूर्त संभाषणावर आधारित कार्यक्रम कोणता?
 अ) सूत्रसंचालन
 ब) रेडिओ टॉक शो
 क) ग्यानवाणी
 ड) यापैकी नाही
- 13) रेडिओ मॅगझिन म्हणजे काय?
 अ) ठराविक काळानंतर प्रसारित कार्यक्रम
 ब) वृत्तपत्र
 क) चित्रपट
 ड) यापैकी नाही
- 14) नाट्यमय रूपांतर असलेला कार्यक्रम कोणता?
 अ) रेडिओ टॉक शो
 ब) रेडिओ ड्रामा
 क) भाषण
 ड) यापैकी नाही
- 15) खालीलपैकी ऑनलाईन रेडिओचे उदाहरण कोणते?
 अ) आकाशवाणी
 ब) विद्यावाहिनी
 क) विद्यावार्ता
 ड) यापैकी नाही
- 16) खालीलपैकी खासगी रेडिओचे उदाहरण कोणते?
 अ) आकाशवाणी
 ब) बिग एफएम
 क) दूरदर्शन
 ड) यापैकी नाही

प्र.2 संक्षिप्त टीपा लिहा. (कोणत्याही चार)

16

- अ) एफ.एम
- ब) वेब रेडिओ
- क) रेडिओ रूपक
- ड) माणदेश तरंग वाहिनी
- इ) डिबेट शो
- ई) लक्षित प्रेक्षक

प्र.3 खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

16

- अ) माहिती, शिक्षण, मनोरंजनात आकाशवाणीचे महत्त्व विषद करा?
- ब) रेडिओमध्ये आवाजाचे असलेले महत्त्व लिहा?
- क) ग्यानवाणीचे शिक्षण विकासातील योगदान लिहा?
- ड) आकाशवाणीच्या लोकप्रियतेची चर्चा करा?

प्र.4 खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा.

16

- अ) ग्रामीण विकासामध्ये आकाशवाणी योगदान देते का? सविस्तर लिहा?
- किंवा
- ब) फोन इन कार्यक्रमाच्या लोकप्रियतेची चर्चा करा?

प्र.5 सविस्तर उत्तर लिहा.

आकाशवाणीमध्ये कार्यक्रम निर्माता पदाचे महत्त्व आणि जबाबदाऱ्या सांगा?

16

Seat No.	
----------	--

Set **P**

**M.A. (Mass Communication) (Semester - III) (New) (CBCS) Examination
March/April-2024**

Radio Journalism and Production (MA23305)

Day & Date: Wednesday, 15-05-2024
Time: 11:00 AM To 02:00 PM

Max. Marks: 80

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Multiple choice questions.

16

- 1) How is information presented in an interesting format?
 - a) Speech
 - b) Metaphor
 - c) News
 - d) None of these
- 2) What is the program for farmers on All India Radio?
 - a) Maz ghar, Maz shet
 - b) Vanita Vishwa
 - c) Bal Sabha
 - d) None of this
- 3) 'Ailtir-Paltir' is a radio program for which of the following?
 - a) For senior citizens
 - b) For Youth
 - c) Children
 - d) None of this
- 4) Which of the following media runs primarily on customer-generated content?
 - a) Newspapers
 - b) Social media
 - c) TV
 - d) Movies
- 5) What is 'Mandesh Tarang Vahini'?
 - a) Community radio run by women
 - b) Newspaper
 - c) Political party
 - d) None of this
- 6) Which of the following can be a grammatical component of the atmosphere?
 - a) Word pronunciation, silence, tone regulation
 - b) Beauty, costume
 - c) Nabhonatya, metaphor
 - d) None of this
- 7) Where does the word "Broadcasting" come from in media studies?
 - a) Information Technology
 - b) Central Government
 - c) Physics
 - d) Agriculture
- 8) Gyanwani radio station belongs to which university?
 - a) Savitribai Fule University of Pune
 - b) University of Mumbai
 - c) Indira Gandhi National Open University
 - d) None of this
- 9) What is Amin Sayani related to?
 - a) Radio Anchor
 - b) Newspaper
 - c) The Film
 - d) None of this

- 10) A conversation between more than three people on a topic is ____?
a) Quarrel
b) Nabhovani Discussion
c) Anchoring
d) None of these
- 11) What is an example of a type of radio interview program?
a) Dilkhulas
b) Man Ki Baat
c) Dangal
d) None of these
- 12) Which program is based on spontaneous conversation?
a) Anchoring
b) Radio talk show
c) Gyanwani
d) None of these
- 13) What is Radio Magazine?
a) A program broadcast after a certain period of time
b) Newspaper
c) Film
d) None of these
- 14) Which program is a Dramatic Adaptation?
a) Radio Talk Show
b) Radio Drama
c) Speech
d) None of these
- 15) Which of the following is an example of online radio?
a) Akashwani
b) VidyaVahini
c) Vidyavarta
d) None of these
- 16) Which of the following is an example of private radio?
a) Akashwani
b) Big FM
c) Doordarshan
d) None of these

Q.2 Write Short Answer. (Any Four)

16

- F.M
- Web Radio
- Radio Metaphor
- Mandesh Tarang Channel
- Debate Show
- Target audience

Q.3 Answer the following Questions. (Any Two)

16

- Explain the importance of AIR in Information, Education, Entertainment?
- Write the importance of voice in radio?
- Write the contribution of Gyanvani in education development?
- Discuss the popularity of AIR?

Q.4 Answer the following Questions in Details. (Any one)

16

- a) Does AIR contribute to rural development? Write in detail?**

OR

- b) Discuss the popularity of phone in program?**

Q.5 Answer the following Question in Details.

16

State the importance and responsibilities of program producer post in AIR?

Seat No.	
-----------------	--

Television Journalism and Production (MA23401)

Max. Marks: 80

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

16

- 1) क्रोमा की हा इफेक्ट ——— मध्ये वापरतात.
अ) छायाचित्रण ब) चलचित्रण
क) चलचित्र संकलन ड) यापैकी सर्व
- 2) कार्यक्रम दिग्दर्शकाची ——— ही भूमिका आहे.
अ) समन्वयन ब) आशयाची निवड
क) चित्रीकरण ड) यापैकी सर्व
- 3) ——— हे एन.डी. टीव्ही शी संबंधित आहे.
अ) प्रणोय रॉय ब) सुभाष चंद्रा
क) करण जैन ड) यापैकी नाही
- 4) टी. आर. पी. सोबत ——— ही संस्था जोडली गेली आहे.
अ) बार्क ब) इनटॅम
क) दोन्ही अ) आणि ब) ड) यापैकी नाही
- 5) ——— हे पटकथेच्या संहितेचा भाग आहे.
अ) स्थळ ब) वेळ
क) दोन्ही अ) आणि ब) ड) यापैकी नाही
- 6) दृश्य संवादाचा ——— हा एक भाग आहे.
अ) रंग ब) पात्र
क) चिन्हे ड) यापैकी सर्व
- 7) टीव्ही कार्यक्रम निर्मितीमध्ये ——— प्रकारची प्रकाशयोजना वापरली जात नाही.
अ) लो की ब) हाय की
क) बॅक लाईट ड) यापैकी नाही
- 8) टीव्हीवरील बातमीच्या अँकरिंगमध्ये ——— मेकअप केला जातो.
अ) मूळ मेकअप ब) नववधू मेकअप
क) पात्रासाठीचा मेकअप ड) यापैकी नाही

- 9) कौन बनेगा करोडपती हा ——— प्रकारचा कार्यक्रम आहे.
 अ) सिटकॉम ब) रियालिटी शो
 क) दोन्ही अ) आणि ब) ड) यापैकी नाही
- 10) उजवी कडून डावीकडे कॅमेऱ्याची हालचाल म्हणजे ——— होय.
 अ) पॅन ब) झूम
 क) टिल्ट ड) यापैकी नाही
- 11) नॅशनल जिओग्राफिक ही ——— प्रकारची वाहिनी आहे.
 अ) वृत्त ब) माहितीपट
 क) दोन्ही अ) आणि ब) ड) यापैकी नाही
- 12) टीव्ही वरील बातमीपत्रात बहुतांश ——— हा शॉट वापरला जातो.
 अ) मिड शॉट ब) लॉग शॉट
 क) क्लोज अप शॉट ड) यापैकी नाही
- 13) ——— हा टीव्ही स्टुडिओचा भाग आहे.
 अ) ग्रीन रूम ब) लाईट रूम
 क) पी. सी. आर. रूम ड) यापैकी सर्व
- 14) ——— हे मानवी स्वारस्य कथेचा भाग आहे.
 अ) कोटेशन ब) सारांश
 क) निष्कर्ष ड) यापैकी सर्व
- 15) ——— हा चांगल्या संहितेचा घटक आहे.
 अ) उद्देश ब) साधेपणा
 क) परिचयात्मकता ड) यापैकी सर्व
- 16) अँगल ही संज्ञा ——— मध्ये वापरतात.
 अ) व्हॉइस रेकॉर्डिंग ब) व्हॉइस एडिटिंग
 क) चित्रीकरण ड) यापैकी सर्व

प्र.2 खालील प्रश्नांची संक्षिप्त उत्तरे द्या. (कोणतेही 4)

16

- अ) 'दूरचित्रवाणीसाठीचा माहितीपट' या विषयावरती संक्षिप्त टिप लिहा.
 ब) पिटूसी म्हणजे काय? उदाहरण द्या.
 क) कार्यक्रम निर्मितीमधील निर्मिती पूर्व प्रक्रिया कोणत्या आहेत?
 ड) टेलिप्रॉम्टरचे महत्त्व अधोरेखित करा.
 इ) कॅमेरा माउंटिंग म्हणजे काय?
 ई) कॉर्पोरेट व्हिडीओचे महत्त्व स्पष्ट करा.

प्र.3 खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या. (कोणतेही 2)

16

- अ) रंग संतुलनाची संकल्पना स्पष्ट करा.
 ब) न्यूज पॅकेज म्हणजे काय?
 क) टीव्ही स्टुडिओची रचना यावर विस्तृत लिहा.
 ड) कार्यक्रम निर्मितीमधील फ्लोर व्यवस्थापकाची भूमिका स्पष्ट करा.

प्र.4 खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर द्या.

16

अ) इलेक्ट्रॉनिक वृत्तसंकलन संकल्पना उदाहरणांसह स्पष्ट करा.

किंवा

ब) टीव्ही पत्रकारितेतील विविध क्षेत्रे कोणती आहेत?

प्र.5 टीव्ही कार्यक्रम निर्मितीमध्ये वापरण्यात येणारे विविध शॉट्स कोणते आहेत?

16

Seat No.	
-----------------	--

- 12) _____ shot mostly used in TV news.

a) Mid Shot	b) Long Shot
c) Close Up Shot	d) None of these
- 13) _____ is the part of TV studio.

a) Green Room	b) Light Room
c) PCR Room	d) All of these
- 14) _____ is part of the human-interest story.

a) Quotation	b) Summary
c) Conclusion	d) All of these
- 15) A good script has _____ component.

a) Purpose	b) Simplicity
c) Familiarity	d) All of these
- 16) Angle term used in _____.

a) Voice Recording	b) Voice Editing
c) Shooting	d) All of these

Q.2 Write short answers. (Any Four)

16

- Write short note on 'TV Documentary'.
- What is P2C. Give example.
- What are the pre-production process of programme making?
- Highlight the importance of Teleprompter.
- What is camera mounting?
- Explain the significance of corporate video.

Q.3 Answer the following questions. (Any Two)

16

- Explain the concept of colour balance.
- What is a news package?
- Elaborate structure of TV studio.
- Explain the role floor manager in programme production.

Q.4 Answer the following questions in detail. (Any one)

16

- a) Explain the electronic newsgathering concept with examples.
- OR**
- b) What are the various fields in TV journalism?

Q.5 Answer the following question in detail.

16

Explain various shots use in TV programme production.

Seat No.	
-----------------	--

Advertising and Social Marketing (MA23402)

Max. Marks: 80

प्र.1 योग्य पर्याय निवडा.

16

- 1) भारतीय संदर्भात कोणत्या माध्यमाची पोहोच सर्वात जास्त आहे?
अ) टीव्ही
ब) वर्तमानपत्र
क) रेडिओ
ड) मासिके
- 2) ——— संकल्पना चार स्तंभांवर अवलंबून आहे: लक्ष्य बाजार, ग्राहकांच्या गरजा, एकात्मिक विपणन आणि नफा.
अ) उत्पादन
ब) उत्पादन
क) विपणन
ड) समग्र
- 3) जाहिरात मोहिमेतील विविध माध्यमांच्या प्रकारांचे संयोजन म्हणजे ———
अ) माध्यम नियोजन
ब) माध्यम मिश्र
क) माध्यम धोरण
ड) यापैकी नाही
- 4) ——— म्हणजे एका कंपनीकडून एकापेक्षा जास्त उत्पादने बाजारात आणणे.
अ) उत्पादन मिश्रण
ब) बाजार विभाजन
क) जाहिरात मिश्रण
ड) वितरण मिश्रण
- 5) केंद्र सरकारच्या जाहिरातींचा प्रसार कोणत्या कार्यालयामार्फत होतो?
अ) आर. एन. आय.
ब) पी. आय. बी.
क) डी. ए. व्ही. पी.
ड) पी. आय. आय.
- 6) विविध बाजारपेठांमध्ये वस्तुंचे विविध गटांमध्ये वर्गीकरण म्हणजे ———
अ) विपणन
ब) विपणन माहिती प्रणाली
क) विपणन संधी अलगाव
ड) बाजार विभाजन
- 7) ——— हा लोकांचा प्रकार आहे ज्यांच्याकडे जाहिरातदार पोहोचण्याचा प्रयत्न करतात.
अ) सामाजिक गट
ब) लक्षित गट
क) दबाव गट
ड) यापैकी नाही
- 8) ——— पद्धती म्हणजे सर्व माहिती अंदाजांचे विश्लेषण आणि सादरीकरण.
अ) विपणन माहिती प्रणाली
ब) ग्राहक संबंध व्यवस्थापन
क) विपणन संधी अलगाव
ड) खरेदी प्रक्रिया

- १) खरेदी नंतरच्या अवस्थेत ——— चा जास्त प्रभाव असतो.
अ) जाहिरात ब) वैयक्तिक विक्री
क) प्रसिद्धी ड) विक्री बढती

10) ——— मार्केटिंग समस्या सोडवण्यात सकारात्मक भूमिका बजावते.
अ) विपणन संशोधन ब) ग्राहक वर्तन
क) उत्पादन संकल्पना ड) व्यवस्थापन

11) पहिली जाहीरात ——— यांनी बनवली.
अ) आयव्ही ली ब) विल्लीयम कॅक्स्टन
क) जोहान्स गुटनबर्ग ड) मार्शल मॅकलुहान

12) ——— ग्राहकांच्या गरजा ओळखण्याची आणि त्यांची पूर्तता करण्याची प्रक्रिया आहे.
अ) विपणन ब) विक्री
क) वितरण ड) जाहिरात

13) जनसंपर्क जाहिरात ही ——— जाहिरात म्हणून ओळखली जाते.
अ) स्थानिक ब) व्यवसायिक
क) माध्यम ड) संस्थात्मक

14) ——— शी संबंधित पॉप-अप जाहिरात आहे.
अ) वर्तमानपत्रे ब) मासिके
क) रेडिओ ड) इंटरनेट

15) जेव्हा एखादया जाहिरातीत मुख्य उत्पादनाच्या जागी दुसऱ्याच उत्पादनाची जाहिरात केली जाते त्यास ——— जाहिरात म्हणून ओळखले जाते.
अ) सरोगेट ब) पर्यायी
क) कायदेशीर ड) जीवनशैली

16) एएआय चे पूर्णरूप आहे ———
अ) अँडव्हर्टायझिंग एजन्सीज असोसिएशन ऑफ इंडिया
ब) अँडव्हर्टायझिंग असोसिएशन एजन्सीज ऑफ इंडिया
क) ऑडिओ अँडव्हर्टायझिंग असोसिएशन ऑफ इंडिया
ड) असोसिएशन ऑफ अँडव्हर्टायझिंग एजन्सी ऑफ इंडिया

प्र.2 टिपा लिहा. (कोणतेही चार)

- अ) विपणन नैतिकता
ब) फाइव पी
क) प्रेरणा
ड) माध्यम खरेदी
इ) ग्राहक वर्तन
ई) प्लग इन

- प्र.3 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)** **16**
- अ) जाहिरातींमध्ये ग्राफिक्सची व्याप्ती स्पष्ट करा.
ब) सोशल मार्केटिंग म्हणजे काय?
क) ब्रँड व्यवस्थापनाची संकल्पना स्पष्ट करा.
ड) वर्गीकृत जाहिरात म्हणजे काय?
- प्र.4 विस्तारीत उत्तरे लिहा. (कोणताही एक)** **16**
- अ) जाहिरात मोहिम म्हणजे काय?
ब) वर्गीकृत जाहिरात आणि वर्गीकृत प्रदर्शन जाहिरातींमध्ये काय फरक आहे?
- प्र.5 विस्तारीत उत्तरे लिहा.** **16**
- जाहिरातीचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.

Seat No.	
----------	--

Set **P**

**M.A. (Mass Communication) (Semester - IV) (New) (CBCS) Examination:
March/April-2024**

Advertising and Social Marketing (MA23402)

Day & Date: Saturday, 11-05-2024
Time: 03:00 PM To 06:00 PM

Max. Marks: 80

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Multiple choice questions

16

- 1) Which media has the highest value of reach in the Indian context?
 - a) TV
 - b) Newspaper
 - c) Radio
 - d) Magazines
- 2) The ____ concept rests on four pillars: target market, customer needs, integrated marketing and profitability.
 - a) Product
 - b) Production
 - c) Marketing
 - d) Holistic
- 3) Combination of various kinds of media in an advertisement campaign is _____.
 - a) Media Planning
 - b) Media Mix
 - c) Media Strategy
 - d) None of these
- 4) _____ means bringing more than one product from a company to market.
 - a) Product mix
 - b) Market segmentation
 - c) Promotion mix
 - d) Distribution mix
- 5) Which office is responsible for disseminating news to media for Central Government?
 - a) R.N.I.
 - b) P.I.B.
 - c) D.A.V.P.
 - d) P.I.I.
- 6) Classification of goods into different groups in different markets means _____.
 - a) Marketing
 - b) Marketing information system
 - c) Marketing opportunities isolation
 - d) Market segmentation
- 7) Category of people to whom the advertiser is trying to reach is _____.
 - a) Social Group
 - b) Target Group
 - c) Pressure Group
 - d) None of these
- 8) _____ Methods are the analysis and presentation of all information estimates.
 - a) Marketing information system
 - b) Consumer relationship management
 - c) Marketing opportunities isolation
 - d) Buying process
- 9) During the post purchase phase, the maximum effectiveness is that of _____.
 - a) Advertising
 - b) Personal Selling
 - c) Publicity
 - d) Sales Promotion

- 10) ____ plays a positive role in solving marketing problems.
a) Marketing Research b) Customer behavior
c) Product concept d) Management
- 11) First advertisement was prepared by _____.
a) Ivy Lee b) William Caxton
c) Johans Gutenberg d) Marshall McLuhan
- 12) ____ is the process of identifying and satisfying the needs of the customer.
a) Marketing b) Sales
c) Distribution d) Advertising
- 13) PR advertising is also known as ____ advertisement
a) Local b) Professional
c) Media d) Institutional
- 14) Pop- Up advertisement related to _____.
a) Newspapers b) Magazines
c) Radio d) Internet
- 15) When another product is used in place of actual product, it is known as ____ advertising
a) Surrogate b) Alternate
c) Legal d) Life Style
- 16) AAAI stand for _____.
a) Advertising Agencies Association of India
b) Advertising Association Agencies of India
c) Audio Advertising Association of India
d) Association of Advertising Agencies of India

Q.2 Write short answer. (Any four)**16**

- a) Marketing ethics
- b) Fives P
- c) Motivation
- d) Media Buying
- e) Consumer behavior
- f) Plug - in

Q.3 Answer the following questions. (Any Two)**16**

- a) Explain the scope of graphics in advertising.
- b) What is social marketing?
- c) Explain the concept of Brand management.
- d) What is classified advertisement?

Q.4 Answer the following questions in details. (Any one)**16**

- a) What is advertising campaigns?
- b) What is the difference between classified advertising and classified display advertising?

Q.5 Answer the following question in details.**16**

Explain the various types of advertising.

Seat No.	
-----------------	--

- 10) प्रेस कौन्सिल ऑफ इंडियाचे अध्यक्ष आहेत—
 अ) जी.एन.रे ब) रंजना प्रकाश देसाई
 क) ए.एस.जसिन ड) यापैकी काहीही नाही
- 11) महिलांचे अशोभनीय प्रतिनिधित्व (प्रतिबंध) कायदा — साली लागू करण्यात आला.
 अ) वर्ष 2000 ब) वर्ष 1995
 क) वर्ष 1986 ड) वर्ष 2007
- 12) एखाद्या व्यक्तीचे जीवन आणि स्वातंत्र्य यासंबंधी माहिती अधिकार कायद्यांतर्गत माहिती प्रदान करण्याची कालमर्यादा
 अ) 30 दिवस ब) 48 तास
 क) 45 दिवस ड) 24 तास
- 13) आणीबाणी घोषित करण्याची तरतूद — मध्ये दिली आहे.
 अ) कलम 354 ब) कलम 348
 क) कलम 352 ड) यापैकी काहीही नाही
- 14) अभिव्यक्ती स्वातंत्र्याला वाजवी निर्बंध संविधानात — दिलेले आहेत.
 अ) कलम 19 (1) ब) कलम 19 (2)
 क) कलम 19 (1) अ ड) कलम 19 (1) बी
- 15) भारताची राज्यघटना — पासून लागू केली.
 अ) 26 नोव्हेंबर 1949 ब) 26 जानेवारी 1950
 क) 15 ऑगस्ट 1952 ड) 05 जून 1954
- 16) किंमत आणि पृष्ठ शेड्यूल कायद्याला — वृत्तपत्राने सर्वोच्च न्यायालयात आव्हान दिले होते.
 अ) टाइम्स ऑफ इंडिया ब) सकाळ
 क) जागरण ड) लोकमत

प्र.2 संक्षिप्त टीपा लिहा. (कोणत्याही चार)

16

- अ) चंदा समितीच्या शिफारशी
 ब) किंमत युद्ध
 क) प्रेस कौन्सिल
 ड) पत्रकारांसाठी आचारसंहिता
 इ) श्रमिक पत्रकार कायदा
 ई) बदनामीचे प्रकार

प्र.3 खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

16

- अ) संसदेच्या समस्यांना संसदीय विशेषाधिकारात कोणते अधिकार दिले जातात?
 ब) माहितीच्या अधिकाराची आज गरज का आहे ते स्पष्ट करा?
 क) भारतीय राज्यघटनेच्या कोणत्याही पाच ठळक वैशिष्ट्यांचा उल्लेख करा.

प्र.4 खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा.

16

- अ) न्यायालयाचा अवमान म्हणजे काय? न्यायालयाच्या अवमानाच्या खटल्यात पत्रकाराला कोणते बचाव उपलब्ध आहेत?
 ब) दुसऱ्या वृत्तपत्र आयोगाच्या प्रमुख शिफारशी कोणत्या आहेत? त्याचा परिणाम काय?

प्र.5 सविस्तर उत्तर लिहा.

16

प्रसार भारतीची स्थापना कशी झाली? प्रसार भारतीच्या जबाबदाऱ्या आणि कार्ये काय आहेत.

Seat No.	
-----------------	--

- 12)** Time limit for providing information under RTI Act concerning the life and liberty of a person is ____.

a) 30 Days	b) 48 Hours
c) 45 Days	d) 24 Hours
- 13)** Provision for declaring emergency is given in ____.

a) Article 354	b) Article 348
c) Article 352	d) None of these
- 14)** Reasonable restrictions to the freedom of expression is given in ____ of constitution.

a) Article 19(1)	b) Article 19 (2)
c) Article 19 (1)A	d) Article 19 (1) B
- 15)** Constitution of India, is implemented from _____.

a) 26 November 1949	b) 26 January 1950
c) 15 August 1952	d) 05 June 1954
- 16)** Price & page Schedule Act was challenged by ____ newspaper in Supreme Court.

a) Times of India	b) Sakai
c) Jagaran	d) Lokmat

Q.2 Write short answer. (Any Four)

16

- Recommendations of Chanda Committee.
- Price War
- Press council
- Code of conduct in Journalists
- Working Journalist Act
- Types of Defamation

Q.3 Answer the following questions. (Any Two)

16

- What are Parliamentary privileges rights given to members of Parliament?
- Explain why the Right to Information is needed today?
- Mention any five salient features of Indian Constitution.

Q.4 Answer the following questions in details. (Any One)

16

- a) What do you understand by Intellectual Property Rights? Give details.

OR

- b) What are the major recommendations of Second Press Commission? What is outcome of it?**

Q.5 Answer the following questions in details.

16

Explain the concept of Freedom of Press. Give examples of cases where Supreme Court has held that freedom of speech and expression includes freedom of media.

Seat No.	
-----------------	--

Online Journalism and Social Media Management (MA23407)

Max. Marks: 80

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पुर्ण गुण दर्शवितात.

16

- [illegible]

- 9) पत्रकारितेच्या अनुषंगाने बदनामी म्हणजे काय?
 अ) फेक न्यूज
 ब) जाणीवपूर्वक बदनामी करणारा मजकूर
 क) ऐकीव माहितीवर आधारित मजकूर
 ड) यापैकी नाही
- 10) स्मार्टफोन हे कशाचे सर्वोत्तम उदाहरण आहे?
 अ) माध्यम एकीकरण
 ब) टाईमपास
 क) संवाद
 ड) यापैकी नाही
- 11) वेबपेज निर्मितीसाठीची भाषा कोणती?
 अ) श्री लिपी
 ब) एच. टी. एम. एल
 क) आय. एम. एस
 ड) यापैकी नाही
- 12) सोशल नेटवर्कमध्ये कोणती माहिती मोठ्या प्रमाणात सामायिक करण्याची क्षमता आहे?
 अ) ग्राहक अभिप्राय
 ब) व्हायरल सामग्री
 क) विशेष कूपन
 ड) विपणन संदेश
- 13) इंटरनेटच्या माध्यमातून होणाऱ्या सेमिनारला काय म्हणतात?
 अ) वेबीनार
 ब) युनिनॉर
 क) वेबेक्स
 ड) यापैकी नाही
- 14) राजकीय पत्रकारितेला वाहिलेले डिजिटल माध्यम कोणते?
 अ) सरकार टाईम्स
 ब) महाराष्ट्र शासन
 क) राजकारणनामा
 ड) सरकारनामा
- 15) ऑनलाईन वृत्तपत्रात मजकूर कशामार्फत अपलोड केला जातो?
 अ) डॅशबोर्ड
 ब) नोटीस बोर्ड
 क) ब्लॉकबोर्ड
 ड) यापैकी नाही
- 16) डिजिटल प्लॅटफॉर्मच्या वापरकर्त्यांना आकर्षित करण्यासाठी कोणती क्लुप्ती वापरली जाते?
 अ) पेड न्यूज
 ब) क्लिक बेट
 क) जाहिरात
 ड) बतमी

प्र.2 संक्षिप्त टिपा लिहा. (कोणतेही 4)

- अ) फेसबुक
 ब) नागरिक पत्रकारिता
 क) माहिती समाज
 ड) मीडिया कन्व्हर्जन्स
 इ) वर्ल्ड वाईड वेब
 ई) यू-ट्युब

- प्र.3 खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. 16**
- अ) डिजिटल पत्रकारितेद्वारे माहिती, शिक्षण आणि मनोरंजन ही उद्दिष्ट्ये साध्य होतात का याची चर्चा करा?
- ब) इंटरनेटचा उगम आणि विकास लिहा?
- क) मीडिया कन्व्हर्जन्सचे फायदे आणि तोटे स्पष्ट करा?
- प्र.4 खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. 16**
- अ) फेक न्यूजचा समाजावर होणारा परिणाम सविस्तर लिहा.
किंवा
- ब) डिजिटल पत्रकारितेचा इतिहास सांगून व्याख्या आणि वैशिष्ट्ये विषद करा?
- प्र.5 सविस्तर उत्तर लिहा. 16**
- समाज माध्यमे म्हणजे काय? फेसबुक आणि व्हाट्सअप यातील साम्य आणि भेद सांगा?

Seat No.	
-----------------	--

Set | P

M.A. (Semester - IV) (New) (CBCS) Examination: March/April-2024
MASS COMMUNICATION
Online Journalism and Social Media Management (MA23407)

Day & Date: Thursday, 16-05-2024
Time: 03:00 PM To 06:00 PM

Max. Marks: 80

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Chose the correct alternative.

16

- 1)** When was the first e-newspaper launched in India?
a) 1995 b) 2020
c) 1960 d) 1980
- 2)** Who invented the first computer?
a) Team Berners Lee b) Charles Babbage
c) Mark Zuckerberg d) None of this
- 3)** A global system of interconnected computer networks to serve billions of users worldwide is called _____.
a) Intranet b) Compunet
c) Internet d) Server
- 4)** Search engine optimization is about _____.
a) Website search frequency and preference
b) Hosting content in search engine
c) Developing a search engine
d) None of the above
- 5)** What is the full form of OTT?
a) Over The Ten b) Over The Top
c) Over The Train d) On The Top
- 6)** Which of the following ways is used to explore the Internet?
a) Browser b) Spreadsheet
c) Clipboard d) Draw
- 7)** What is another term for "social media"?
a) Advertising Socialization b) Consumer Generated Media
c) Media Optimization d) Consumer Advertising Media
- 8)** Which of the following is a blogging site?
a) Word Press b) Telephone
c) Telegram d) None of the above
- 9)** What is defamation in terms of journalism?
a) Fake news
b) Deliberately defamatory text
c) Text based on anecdotal information
d) None of this

- 10) Smartphones are the best example of what?
a) Media Convergence b) Time Pass
c) Communication d) None of this
- 11) What is the language for webpage creation?
a) Shree Lipi b) HTML
c) I.M.S. d) None of this
- 12) What information does social networks have the potential to share?
a) Customer feedback b) Viral content
c) Exclusive coupons d) Marketing messages
- 13) What is an internet seminar called?
a) Webinar b) Uninor
c) Webex d) None of this
- 14) What is the digital medium devoted to political journalism?
a) Sarkar Times b) Maharashtra Shasan
c) Rajkarannama d) Sarkarnama
- 15) How is text uploaded to an online newspaper?
a) Dashboard b) Notice board
c) Blackboard d) None of this
- 16) What camouflage is used to attract users of digital platforms?
a) Paid News b) Click bet
c) Advertising d) News

Q.2 Write Short Answer. (Any Four)**16**

- a) Facebook
- b) Citizen Journalism
- c) Information Society
- d) Media Convergence
- e) World Wide Web
- f) YouTube

Q.3 Answer the following Questions. (Any Two)**16**

- a) Discuss whether the goals of information, education and entertainment are achieved through digital journalism?
- b) Write the origin and development of internet?
- c) Explain the advantages and disadvantages of media conversions?

Q.4 Answer the following Questions in Details. (Any one)**16**

- a) Write the effect of fake news on the society in detail?

OR

- b) Explain the definition, features and history of the digital journalism?

Q.5 Answer the following Questions in Details.**16**

What is social media? What are similarities and differences between Facebook and Twitter?